адна зямля

Астравец, Мядзел, Смаргонь, Вілейка, Ашмяны, Маладзечна, Валожын, Мінск

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

Рэгіянальная газета

20 лютага 2004 года

№ 8 (461)

Выходзіць па пятніцах. Выдаецца з красавіка 1995 года

Тэлетыдзень 18 каналаў 23 – 29 лютага з «Рэгіянальнай газетай»

Навіны рэгіёну

Дайшло да суда

СМАРГОНЬ. У судзе разглядаецца справа 48-гадовай смаргонкі, якая вымантачвала крэдыты ў банку, прысвойвала грошы, прадала 9 вагонаў цукуру, які ўзяла на захаванне, злоўжывала службовымі паўнамоцтвамі. Самае строгае пакаранне за гэта – 12 год пазбаўлення волі.

Ірына РАБУШКА.

Смачна і з ёдам

АШМЯНЫ. На прылаўках магазінаў з'явіліся паўфабрыкаты з дабаўленнем парашку марской капусты вытворчасці Ашмянскага мясакамбіната. Па словах галоўнага інжынера **Соф'і Архіпенкі**, новы прадукт папоўніць недахоп ёду ў арганізме чалавека.

Ірына РАБУШКА.

Ахвяры пажару

МЯДЗЕЛ. Жылы дом разам з гаспадаром і яго сужыцельніцай згарэў нядаўна ў вёсцы Пузыры. Паводле папярэдніх звестак пажарных, прычына здарэння — курэнне ў ложку ў нецвярозым стане.

Святлана ЦІШКО.

Фларыстыка

ВІЛЕЙКА. Выстава фларыстычных карцін прайшла 16 лютага ў СШ №5. Аўтары карцін – члены гуртkoў «Прырода і сет» і «Вырабы з прыроднага матэрыялу» сектару турысцка-спартыўнай і экалага-натуралістычнай работы Вілейскага цэнтра пазашкольнай работы.

Святлана ЦІШКО.

Выстава мастака

ВАЛОЖЫН. Адкрыццё выставы мастака **Васіля Лазоўскага** прайшло ў раённым краязнаўчым музеі. Каля 30-і карцін, на якіх перапляліся абстрактнасць і канкрэтыка, прадставіў маладзечанскі мастак. Экспанавацца ў Валожыне работы будуць месяц.

Марына СЛІЖ.

Спявалі педагогі

МАЛАДЗЕЧНА. Другі этап конкурсу-агляду патрыятычнай песні, у якім прынялі ўдзел самастойныя выканаўцы і музычныя калектывы школ, гімназій і пазашкольных устаноў горада, прайшоў на базе Маладзечанскай беларускай гімназіі. На заключны этап агляду адабрана 36 нумароў.

Марына СЛІЖ.

Кот, які лятае

АСТРАВЕЦ. У Доме культуры прайшоў дзень літоўскай культуры. У рамках свята адкрылася выстава зямлячкі мастачкі **Бірутэ Куцкайтэ**. Галоўны герой яе работ – кот, у тым ліку і той, які лятае.

Ірына РАБУШКА.

Дарожная брыгада

Брыгада дарожна–будаўнічага ўпраўлення №162, якой кіруе Генадзь Шупенька, на аўтадарозе Краснае–Ілья.

Фота Марыны СЛІЖ.

І ў снег, і ў слоту абслугоўвае Вілейскае дарожна-будаўнічае ўпраўленне №162 участак дарогі працягласцю ў 160 кіламетраў

ВІЛЕЙКА. Жыхар Чысці Аляксандр Радкевіч прыйшоў у рэдакцыю, каб падзякаваць дарожнікам за добрую работу.

Маладзечна яшчэ было засыпана снегам, у шэра-жоўтым месіве якога вязлі ногі пешаходаў і колы аўтамашын. Таму, напэўна, і верылася з цяжкасцю ў тое, што ў нас таксама бываюць ідэальныя дарогі. Аляксандр згадзіўся паказаць.

Ехалі праз Маладзечна, затым — заснежаную Чысць, пакуль не трапілі на аўтадарогу Краснае - Ілья. "Бачыце розніцу?"— спытаў добраахвотны экскурсавод. Як ні дзіўна, нават я, чалавек, які ніколі не сядзеў за рулём, адчула, што машына пайшла лягчэй. Ёй ужо не трэба было штурмаваць раз'езды, прыціскацца да абочын, калі даводзілася разміначца з сустрэчным транспартам, баяцца мастоў.

За Раёўкай нас абагналі дарожнікі. Участак працягласцю ў 160 кіламетраў абслугоўвае Вілейскае дарожна-будаўнічае ўпраўленне №162. А калі больш дакладна, то работнікі яго філіяла, размешчанага ў Ільі. У брыгадзе, якой кіруе Генадзь Шупенька, 19 чалавек і каля дзесятка адзінак тэхнікі.

Працоўны дзень у брыгады, яна якраз і адказвае за стан аўтобусных прыпынкаў, мастоў, пачынаецца ў 8 гадзін раніцы. Асноўны інструмент, як расказалі мужчыны, рыдлёўкі. Сёлетняй зімой яны ў машыне не залежваліся. Снег ішоў суткамі, і весці барацьбу з ім даводзілася цэлы светлавы дзень.

Не лягчэй было і вадзіцелям, трактарыстам, якія забяспечвалі жыццядзейнасць дарог рэспубліканскага і мясцовага значэння. Чысцілі пад'езды да ўсіх вёсак і нават хутароў, на якіх пазаставалася па адной хаце. І ў дзве, і ў тры гадзіны ночы можна было ўбачыць на дарозе тэхніку Вілейскага ДРБУ-162, якая змагалася з заносамі нават тады, калі ўсе спалі.

Звярнулі з цэнтральнай аўтастрады на Залессе. Лясная дарога, на якой не сустрэлі ніводнай машыны, была роўная, гладкая, нібы падмеценая. "Вось вам яшчэ адзін доказ таго, як людзі ўмеюць працаваць," — зазначыў Аляксандр Радкевіч. - Не пярэчыла. Бо і сама даўно ведаю, што любая справа з чалавека пачынаецца.

Марына СЛІЖ.

Вазьміце напракат

У Маладзечне ўсяго адзінае прадпрыемства, якое здае рэчы напракат

3-я старонка

Трагедыя на дарозе

Чацвёра нашых землякоў загінулі 13 лютага на дарозе ў Літве.

4-я старонка

Мічман Галіна

Адзіная ў Беларусі жанчынамічман Галіна Паўлічэнка жыве і служыць у Вілейцы.

7-я старонка

ВЫСТАВА

Усе колеры лета ...

МАЛАДЗЕЧНА. Выстава сучасных шведскіх мастакоў адкрылася ў Палацы культуры. Свае работы на ёй прадстаўляюць Ларса-Ёран Малмгвіст, Маціас Альсон, Кэрсці Рэгфелт, Ульрыкі Крысцел.

Творы сучасных шведскіх мастакоў экспануюцца ў выставачнай зале Палаца культуры. Фота Марыны СЛІЖ.

Усе яны працуюць у Доме графікі горада Марыфед, што з'яўляецца цэнтрам скандынаўскага графічнага мастацтва. А выставіць свае творы ў Маладзечне змаглі дзякуючы намаганням грамадзяніна Швецыі Ларса-Ёрана Малмгвіста, грамадзянкі Беларусі Галіны Еўдакімчыкавай пры фінансавай дапамозе Свенскага інстытута, які падтрымаў праект культурных кантактаў паміж Швецыяй і Беларуссю. Аб усім гэтым і гаварыў падчас адкрыцця выставы маладзечанскі мастак Мікола Аўчыннікаў, які тройчы быў у Швецыі, у тым ліку на гэтай графічнай базе, і персанальна знаёмы з мастакамі.

"Зразумела, вы бачыце другія матэрыялы, другую падачу твораў, — зазначыў ён. – І ў той жа час, замежнага мастацтва няма. Аўтары вынеслі свае работы на суд, і тут ужо ваша права, успрымаць іх альбо не".

Шведскія мастакі на выставу не прыехалі. Іх афіцыйным прадстаўніком стаў Мікола Аўчыннікаў, які завочна прадставіў кожнага са сваіх калег.

"Кэрсці Рэгфелт, — зазначыў ён, —чалавек з тонкім, далікатным адчуваннем колеру і прасторы. Для Ларса-Ёран Малмгвіста характэрны пластычныя рысы і плямы – аснова яго творчага пошуку. Ульрыкі Крысцел – мастачка з лаканічным і цэльным успрыманнем свету. А Маціас Альсон – мастак, у творах якога графічная фактура ліста набывае стэрэафанічнае гучанне і выходзіць за межы аднаго вымярэння".

Зразумела, кожны чалавек сюжэты карцін прачытае па-свойму. "Але тое, што ад кожнай з іх вее цяплом і багаццем фарбаў, — як зазначыла ў час выступлення **Ларыса Сысун**, — бясспрэчна".

У задуменні хадзілі наведвальнікі ад карціны да карціны па выставачнай зале. На адных спынялі позірк на хвіліну, каля іншых затрымліваліся надоўгу. Відаць, спрабавалі разгадаць душу, думкі мастакоў з далёкай Швецыі. Такіх розных і далёкіх...

Марына СЛІЖ.

Выбралі лепшага выхавальніка

СМАРГОНЬ. У школе-інтэрнаце прайшоў фінал раённага конкурсу "Выхавальнік года-2004".

У ім удзельнічалі 14 канкурсантак. Усе вельмі хваляваліся: выступаць для шырокай публікі і строгага журы яны не прывыклі. Для іх больш звычна кожную раніцу прыходзіць у дзіцячы сад і выхоўваць малышню добрымі і чэснымі людзьмі.

Сваё прафесійнае майстэрства ўдзельніцы дэманстравалі ў такіх конкурсах, як прадстаўленне, педагагічная сітуацыя і танец. Асаблівую ўвагу членаў журы заваявалі цудоўныя вырабы, якія выхавальнікі зрабілі сваімі рукамі.

У выніку напружанай барацьбы 1-е месца і галоўны прыз – аўдыёмагнітафон – журы прысудзіла Таццяне Казак, выхавальніцы Смаргонскага цэнтра развіцця дзяцей (дзіцячы сад №12). Педагагічны стаж Таццяны Веніямінаўны складае 12 гадоў. Па словах самой пераможцы, да гэтай перамогі яна карпатліва ішла ўсё жыццё, аддаючы часцінку сваёй душы дзецям.

Ірына ЛУГІНА.

Англійскія госці наведалі гімназію

СМАРГОНЬ. У артыкуле "Убачыў мінулае" (№51 за 19 снежня мінулага года) я расказвала пра візіт англічаніна Стэфана Гісіча ў Смаргонь.

Там успаміналася цікавая гісторыя, якая звязвае жыццё гэтага чалавека з нашым краем (Стэфану праз шмат гадоў удалося знайсці сваіх блізкіх сваякоў і пагасціць у іх). Ад паездкі ў яго засталіся цёплыя ўспаміны пра беларускую гасцінасць, усмешлівых і прыемных людзей і прыгожых жанчын. Аднак абяцаў у бліжэйшы час прыехаць зноў. Так і здарылася.

Нядаўна англічаніна Стэфана і двух яго блізкіх сваякоў, брата Нікаласа і дзевера Дэніса, можна было бачыць на вуліцах горада. Яны наведалі мясцовыя славутасці горада, прайшліся па магазінах, здзіўляючыся пры гэтым нізкім цэнам на тавары і паслугі, актыўна вялі гутаркі з прахожымі. А яшчэ прыйшлі на сустрэчу з вучнямі і настаўнікамі гімназіі №4. Гутарка атрымалася ажыўленай. Школьнікі задавалі пытанні сваім брытанскім гасцям наконт адукацыі ў іх краіне, вольнага часу і праблем моладзі. Шмат цікавага Стэфан і яго сваякі расказалі аб англічанах і іх традыцыях, Лондане і іх родным горадзе Блэкборне. У зале часта чуўся смех, паколькі гумар таксама прысутнічаў. Такія зносіны вельмі карысныя для вучняў, паколькі чуць сапраўдную англійскую мову ім даводзіцца не часта. А закончыўся візіт англічан наведваннем музея гімназіі, у якім сабрана нямала цікавых экспанатаў, што расказваюць аб гістарычнай спадчыне Смаргоншчыны.

Ірына ЛУГІНА.

ТЭАТР

Абяцаная прэм'ера

МАЛАДЗЕЧНА. Сёння ў Мінскім абласным драматычным тэатры ў 19 гадзін адбудзецца прэм'ера меладраматычнага дэтэктыва "Люці" па п'есе Аляксея Дударава.

Гэта другая сумесная работа маладога земляка рэжысёра **Валеры Мурычына** і нашага тэатра. Папярэдні спектакль "Білет у рай", пастаўлены Валерыем у 2001 годзе, на міжнародным фестывалі монаспектакляў "Я" атрымаў першую прэмію ў намінацыі "Творчая моладзь".

Сённяшні спектакль з удзелам трох акцёраў вылучаецца сваім псіхалагізмам. Гэта гісторыя адзінокай жанчыны, Люці, да якой у навагоднюю ноч завітаў мужчына, Капітан, які прызнаецца ёй у каханні. Яна – былая тэлевядучая, даўно жыве адна на дастаткова сціплыя сродкі. Праз некаторы час высвятляецца, што ён прыходзіў забіць яе. Але... абараняе і дапамагае захаваць каханне Ваван, які выпадкова паблытаў адну лічбу тэлефоннага нумара.

Ролю капітана выконвае **Віктар Багушэвіч**, Люці – **Таццяна Грасевіч**, Ваван – **Андрэй Барткевіч**. Музычнае афармленне да спектакля падбіраў Валеры Мурычын, сцэнаграфію выконваў **Валеры Ласоўскі**. Танцы паставіў балетмайстар маладзечанскай трупы **Анатоль Кудраўцаў**.

Валянціна ШЫКАВЕЦ.

АНОНС

«Купалінка» прэзентуе...

МАЛАДЗЕЧНА. У чацвер, 26 лютага, а 17-й гадзіне ў Цэнтральнай бібліятэцы імя М.Багдановіча адбудзецца прэзентацыя калектыўнага зборніка вершаў маладзечанскіх паэтаў "Погляды", які пабачыў свет ў жніўні мінулага года.

У кнігу ўвайшло 100 вершаў ад дзесяці зусім не падобных адзін да аднаго аўтараў, кожны з якіх прадставіў свой творчы зрэз, свой твар і патэнцыял. **Валерый Маркелаў, Лідзія Гардынец, Алег Шчукін, Таццяна Мацэвіч, Яніна Дзяркач, Станіслаў Касаты, Іван Чарненка, Валянцін Бабкін** (на жаль, заўчасна памёр у кастрычніку мінулага года), мастачка **Антаніна Нявера** і я, аўтар гэтых радкоў, прадставілі на суд чытачоў розныя напрамкі вершаскладання: ад грамадзянскай лірыкі да інтымнай, ад вольных, "народных", напеўных да верлібра – "белага верша". Усе вышэйзгаданыя аўтары складаюць так званы "касцяк" літаб'яднання "Купалінка" – маладзечанскага згуртавання паэтаў з больш як 50-гадовай гісторыяй свайго існавання.

Выдадзеная напрыканцы мінулага года кніга мела добры рэзананс. Набыць яе зараз можна будзе ў кнігарні "Спадчына" і на самой вечарыне. Відавочна цяпер, што не пашкодзіў бы і дадатковы наклад (зборнік меў 500 асобнікаў), якія амаль усе разышліся). Запрашаем усіх ахвотных на цікавае мерапрыемства, якое, несумненна, узбагаціць ваш унутраны свет новымі паэтычнымі поглядамі.

Таццяна ШЭЛЕГ.

ДУМКІ ЎСЛЫХ

Мужчынскія слёзы

Калі ёсць жаночы лёс, значыць, ёсць і мужчынскі. Калі можна паплакацца над жаночай доляй, то над мужчынскай не прынята. Ну, не цярпіць моцная палова чалавецтва сантыментаў, і ўсё тут. Між тым, ніколі не паверу ў тое, што мужчыну абыякава, хто будзе яго жонка. Добрая, клапатлівая дзяўчына ці "сарві галава", якая ні разу ў сваім жыцці не варыла боршч і не мыла ў кватэры вокны. Як правіла, каханне ў такіх сем'ях хапае ненадоўга?

Я ведала маладую пару, дзе муж, вобразна кажучы, не мог надыхацца на жонку. Сам у кватэры прыбіраў, сам на рынак бегаў, пірагі пёк. Толькі б Ілоне добра было. Толькі б не папракала, не казала, што зарплату малую прыносіць, кветкі не дорыць, у тэатр не водзіць. А яму не было ў той тэатр нават у чым пайсці. Усе грошы, што зарабляў, жонка траціла на абновы ды касметыку, не думаючы пра тое, на што будуць жыць да наступнай зарплаты.

Ён не скандаліў. Ён цярпеў. Прасіў тысячу-другую да зарплаты ў сястры, у бацькоў-пенсіянераў, пазычаў грошы, загадзя ведаючы, што аддаць доўг не зможа. А аднаго дня ўзяў ды не прыйшоў дадому начаваць. Ілона абзваніла ўсіх знаёмых, усіх сяброў, мужа нідзе не было. У роспачы, прыбегла да яго на працу. "Я да цябе больш не вярнуся, — сабраўшы волю ў кулак, сказаў ёй Эдуард. – Стаміўся жыць з бяздушным чалавекам".

Нялёгка душэўнасць гэту пранесці праз мітусню будняў. Вось і крычым часам, бегаючы па кватэры з венікам у руках, што няма ў гэтай хаце нікому справы ні да дзяцей, ні да пустога халадзільніка, ні да дываноў, якія за гады сумеснага жыцця муж ні разу не вынес без напамінку. Зразумела, усё яно далёка не так. Але на тое ж мы і жанчыны, каб устройваць час ад часу цырк і атрымліваць своеасаблівую разрадку. І не дай бог мужу сказаць у гэту хвіліну што-небудзь у сваё апраўданне...

"Дапамажыце знайсці адрас швейнай фабрыкі, — прасіў адзін знаёмы. – Хачу падзякаваць туды напісаць. Такую патаемную кішэньку ў пінжаку прыдумалі, што нават жонка не можа заначку знайсці". Вядома ж, ён жартаваў. Але ў кожным жарце, як кажуць, ёсць доля праўды. Быў у яго жонкі грэх: у кожную зарплату чысціла кішэні. Пасля штодзень выдавала... па 300 рублёў на цыгарэты. І гэта пры тым, што муж ніколі не злоўжываў спіртным. Цікава толькі, ці доўга б яна сама ў такіх умовах магла пражыць?

Адзін прадстаўнік моцнай паловы чалавецтва, дарэчы, вялікі начальнік, неяк прызнаўся: "Мы, мужчыны, толькі з выгляду моцныя. На самой жа справе сэрца пяшчоты і разумення просіць гэтак жа, як і ў жанчын". Яму добра, у яго ёсць надзейны тыл: дружная сям'я, разумная жонка. А на чыім плячы паплакацца тым мужчынам, якіх нават не спрабуюць зразумець. Толькі патрабуюць, нічога не даючы ўзамен?

Разважала Марына СЛІЖ.

■ АБСЛУГОЎВАННЕ

Ці не ўзяць што напракат?

МАЛАДЗЕЧНА. Дзяржаўнае камунальнае унітарнае прадпрыемства "Адпачынак" знаходзіцца на вуліцы Ф.Скарыны, 20 і з'яўляецца адзіным у горадзе, якое прапануе свае паслугі па пракату рэчаў, неабходных у паўсядзённым жыцці кожнага чалавека.

Па гэтым адрасе пункт пракату працуе з 1989 года. Раней ён месціўся ў будынку цяперашняга цэнтра занятасці насельніцтва, што па Вялікім Гасцінцы. У штат арганізацыі на чале з дырэктарам **Міхаілам Лабадаевым** уваходзіць яшчэ 6 чалавек: галоўны бухгалтар, эканаміст па забеспячэнні, два касіры, механік і прыбіральшчыца.

Раней ніколі не карыстаўся паслугамі пракату і пры першым наведванні чамусьці засумняваўся ў рэнтабельнасці гэтага прадпрыемства. Па студэнцкіх часах згадваецца работа мінскіх падобных арганізацый. Пры засяленні ў інтэрнат большасць з нас, іншагародніх студэнтаў, ужо ў пачатку верасня проста не паспявала ўзяць напракат тэлевізар альбо халадзільнік, нягледзячы на тое, што ў кожным раёне горада працаваў пункт пракату, а то і не адзін. І гэта зразумела: двухмільённая сталіца проста была не ў стане задаволіць узрослыя патрабаванні тых, хто часова тут пражываў. Зусім іншая справа, як мне здавалася, наш горад. Пераважная частка жыхароў горада з'яўляецца карэннай, некаторыя пражылі тут ужо значны час і даўно маглі дазволіць сабе набыццё таго ж самага тэлевізара ва ўласнасць. А студэнтаў у нас і наогул няма. Навучэнцаў жа нашмат менш, чым у сталіцы.

Усе мае сумненні наконт гэтага развеяла галоўны бухгалтар **Ірына Сысун**. Ірына Пятроўна працуе на сваёй пасадзе з 1984 года, і лепшага эксперта ў гэтай галіне наўрад ці можна знайсці.

Касір маладзечанскай фірмы пракату "Адпачынак" Ніна Ермаковіч трымае пад рукамі адзін з самых хадавых тавараў: пярсцёнкі для маладых для вясельнага картэжа.
Фота Сяргея МАЦЮШОВА.

Па яе словах, прадпрыемства працуе, да таго ж вельмі паспяхова. Асноўныя спажыўцы – гэта так званы "сярэдні клас". Дазволіць сабе купіць добрую дарагую рэч з разраду бытавой тэхнікі можа далёка не кожны. Я ўжо не кажу пра пенсіянераў і іншагародніх навучэнцаў.

Менавіта гэтым людзям на дапамогу і прыходзіць пункт пракату. У яго асартыменце халадзільнікі, тэлевізары, музычныя інструменты, газавыя пліты, швейныя машынкі, дзіцячыя ложкі, посуд, мыліцы і нават канькі. Кошт паслуг, на мой погляд, даволі даступны: тэлевізары — ад 6 да 9 тысяч у месяц (у залежнасці ад мадыфікацыі), халадзільнікі – 5-7 тысяч, музінструменты – 6-9 тысяч. На сённяшні дзень у насельніцтва знаходзіцца каля 600 тэлевізараў і 300 халадзільнікаў. А наяўнасць у штаце майстра-механіка дазваляе трымаць гэтую тэхніку ў спраўным стане і своечасова забяспечваць яе рамонт.

Вялікім попытам карыстаюцца музычныя інструменты: акардэоны, баяны, цымбалы, фартэпіяна. Шмат з іх знаходзіцца ў карыстанні. І гэта зразумела: бацькам выгадна звярнуцца да паслуг пракату, каб забяспечыць умовы хатніх заняткаў па музыцы для сваіх дзяцей, якія вучацца ў музычнай школе.

"Адпачынак" можа дапамагчы ў падрыхтоўцы сямейных урачыстасцяў: вяселляў, юбілеяў і г.д. Аднachасова тут вы можаце ўзяць сталовых прыбораў на 700 чалавек.

На вуліцы – зіма, і той, хто аддае перавагу не канапе з тэлевізарам, а марознаму паветру і здароваму ладу жыцця, можа ўзяць напракат канькі.

Камп'ютэрныя клубы ўсё больш выцясняюць з жыцця нашых дзяцей лядовы бляск і клюшку з шайбай, таму канькі ў пракаце карыстаюцца нашмат меншым попытам, чым раней. Але, я думаю, тым, хто любіць спорт, яшчэ не позна ўсё выправіць.

Асартымент пракату ўвесь час пашыраецца. Атрыманы прыбытак у большасці сваёй выкарыстоўваецца для абнаўлення пракатнага фонду.

Жыццё і работа пункту пракату не стаіць на месцы. Вам тут заўсёды будуць рады. Для таго, каб скарыстацца яго паслугамі, дастаткова мець з сабой пашпарт з маладзечанскай прапіскай, даведку з месца працы і шчыры намер своечасова і ў поўным аб'ёме аплачваць паслугі.

Сяргей ЗЯНЬКО.

Курсы валют НБ РБ

	12.2 руб.	19.2 руб.
Долар ЗША	2157,00	2154,00
Еўра	2731,95	2777,69
Злоты	563,11	568,47
Літ	791,08	804,35
Расійскі рубель	75,60	75,62
«Вулічныя» курсы ў Маладзечне		
Долар	2160/2170	2160/2170

Маладзечна

Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 11.2	18.2
Кілбаса с/вэндж., 1 кг	13830	13830
Сасіскі, 1 кг	4890	4890
Селядзец, 1 кг	3000	3000
Рыс, 0,9 кг	900	1000
Грэчка, 0,9 кг	1500	1600
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1570	1570
Алей, 1 л	1900	2000
Маянэз, 200 г	520	530
Кава «Пеле», 100 г	2200	2400
Шпроты, бляшанка 160 г	1200	1200
Соус там.«Мінскі», 0,5 л	950	1000
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	850	980
Капуста, 1 кг	480	350
Морква, 1 кг	600	650
Лімоны, 1 кг	3100	3200
Апельсіны, 1 кг	2150	2200
Яблыкі, 1 кг	1050	850
Сялянскія прадукты		
Малако, 1,5 л	1000	900
Смятана, 1 л	2000	2000
Масла, 1 кг	5100	5000
Тварог, 1 кг	2400	2400
Яйкі курыныя, 1 дзес.	2300	2000
Сала, 1 кг		3300
Бульба, 1 вядро	2800	3000
Яблыкі, 1 кг	1200	1200

НАРКАЛОГІЯ
Перарыванне запою (кругласутачна),
Комплекснае лячэнне алкагалізму
Індывідуальны прыём па папярэднім запісе.
Маладзечна, вул. Вольная, 12,
тэл.: 37275, 50974, (8-029) 6337275.
Ліц. МАЗ РБ №954 ад 8.06.1999-8.06.2004 г.

ОПТОМ И В РОЗНИЦУ
ШИНЫ (грузовые, легковые).
АКБ 6СТ-55-190 (Исток, Бэрен).
ГЛУШИТЕЛИ (ВАЗ, и/марки).
МАСЛО (LUXOIL, MANNOL)
Молодечно, ул.Притыцкого, 14,
т. 74054 («МИР ШИН И АККУМУЛЯТОРОВ»)
Т. в Минске (017) 2608275 (ОПТ, М/ОПТ)

SECOND HAND
ПРЯМЫЕ ПОСТАВКИ из Франции
Опт и мелкий опт
8-029-688-02-88, 651-50-34

Полное обследование организма по методу Р.Фолля. Лечение гомеопатическими лекарственными средствами радикулита, гастрита, головных болей, простатита...
Лиц. №224-ЛМ от 21.12.2001 г. по 30.12.2006 г.
Т. (01773) 68807, (017) 2588814.

Дзяржаўная будаўнічая арганізацыя хутка і якасна выканае работы па мантажу сістэм газазабеспячэння, а таксама сантэхнічныя работы.
Тэл.: (01773) 53482, 53455.

МПУ РУП «Строммаш» вырабляе і рэалізуе:
1. Паддон для цэглы, блокаў, касеты для шыферу.
2. Траверсы, стропы ланцуговыя і канатныя, кантэйнеры.
3. Ролікі (жалабатыя, падтрымныя).
4. Вырабы з металу (вароты, гаражы, металічныя, рашоткі і г.д.).
Тэл. (01773) 53963, факс 53994.

«МТЗ Смаргоньтрактарасэрвіс»
даччынае прадпрыемства і дылер МТЗ
рэалізуе трактары «Беларус» і запчасткі да іх
са склада і пад заказ.
Гарантыя якасці, нізкія цэны, мінімальныя тэрміны.
Тэл./факс: (01592) 22522.

ТАА «Мега Літас» (раней ІП Гіль)
ПОМНІКІ танна
з чорнага і каляровага граніту
Любыя формы і памеры. Гатовыя і пад заказ. Камп'ютэрная апрацоўка шрыфта. Дастаўка. Устаноўка. Скідка.
Вілейка, зав. Гідрабудаўнікоў, 3/а,
тэл. (01771) 32884.

■ ПУЛЬС ЭКАНОМІКІ

Беспрацоўе

МАЛАДЗЕЧНА. 922 новыя рабочыя месцы былі створаны ў горадзе за мінулы год.

Тым не менш, праблема беспрацоўя не вырашана. Праз цэнтр занятасці насельніцтва, па стану на 1 лютага, шукаюць для сябе працу 2027 маладзечанцаў.

Марына СЛІЖ.

Новая паслуга

СМАРГОНЬ. З пачатку новага года аўтапарк №17 пачаў аказваць новую паслугу.

У эксплуатацыі знаходзіцца мікрааўтобус "Газэль" на 13 пасажырскіх месц. Яго гараджане могуць выкарыстоўваць для асабістых паездак у межах нашай краіны. Кошт за карыстанне мікрааўтобусам складае 240 рублёў за 1 кіламетр плюс 8800 рублёў за адну гадзіну эксплуатацыі без уліку падатку на прыбавачную вартасць.

Ірына ЛУГІНА.

Ідзе газіфікацыя

СМАРГОНЬ. Летась у горадзе быў пракладзены прыродны газ да 128 дамоў, на зёсцы – да 7.

Працягласць газаправодаў павялічылася на 9,7 км, у тым ліку ў горадзе – на 9,3 км. У СВК "Жодзішкі" было пракладзена 402,7 м газаправоду. Газ прыйшоў у некалькі дамоў у в.Солы, вядзецца падрыхтоўка па пракладцы газаправоду на Сольскім агароднінасушыльным заводзе. Сёлета запланавана газіфікацыя Залесся і Кушлянаў, завяршэнне падключэння газу ў дамах па вул. Інтэрнацыянальнай, Сінкевіч і Іванова.

Ірына ЛУГІНА.

Прыватнікі ў лідэрах?

МІНСК. Больш за палову прамысловай прадукцыі ў Беларусі летась была выраблена прыватным сектарам.

16 лютага ў МЗС Беларусі адбылася сустрэча міністра замежных спраў Сяргея Мартынава з кіраўнікамі сумесных і замежных прадпрыемстваў, зарэгістраваных на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Як паведамляе прэс-служба МЗС, падчас сустрэчы С.Мартынаў зазначыў, што больш за 60 працэнтаў прамысловай прадукцыі летась у Рэспубліцы Беларусь было выраблена прыватным сектарам. Значную ролю ў гэтым адыгралі сумесныя і замежныя прадпрыемствы. У прыватнасці, на іх долю прыходзіцца 5,6 працэнта аб'ёму выробленай прамысловай прадукцыі. Тэмпы росту аб'ёмаў вытворчасці ў супастаўных цэнах у СП і ЗП склалі 116,2 працэнта, у тым ліку ЗП — 128 працэнтаў.

У сустрэчы ўдзельнічалі прадстаўнікі такіх буйных кампаній, як СП ЗАТ «Мілавіца», СП ТАА «Санта-Брэмар», СП ЗАТ «Оціка», ЗП «Маерск Медыкал», СТАА «Белвест», СП ТАА «Беліта», СП ЗАТ «МАЗ-МАН», ЗП «Кока-кола Беўрыджэс Беларусь» і іншыя.

Удзельнікі сустрэчы абмеркавалі бягучыя праблемы развіцця сумесных і замежных прадпрыемстваў у Беларусі, прыцягнення інвестыцый і ўкаранення ў вытворчасць новых тэхналогій. Адбыўся абмен думкамі па пытаннях нарошчвання экспарту і пашырэння прысутнасці беларускіх тавараў на замежных рынках, найперш — на еўрапейскім і расійскім.

Паводле БелаПАН.

За рублём

МІНСК. У адпаведнасці з падпісанымі дагаворамі і кантрактамі, за межы Беларусі ў 2003 годзе выехалі на работу 6 тысяч 349 чалавек. Аб гэтым паведамляе агенцтва "СаюзІнфо". Былі і такія, хто прыехаў працаваць з–за мяжы і ў Беларусь.

У спісе краін, дзе афіцыйна працавалі беларускія грамадзяне, амаль 20 краін. Аб гэтым паведаміла начальнік упраўлення працоўнай міграцыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі **Раіса Дымкова**. Большая частка працоўных мігрантаў – 3 тысячы 476 чалавек – выехалі ў ЗША. На другім месцы Расія – 1 тысяча 560 беларусаў. З еўрапейскіх краін лідзіруюць тут Вялікабрытанія, Германія і Чэхія. Сюды адправіліся на заробкі адпаведна 432, 190 і 162 жыхары Беларусі. У замежжы больш запатрабавана фізічная праца беларусаў – на дапаможных работах і ў якасці абслугі. У 2003 годзе ў Беларусь на дагаворнай аснове прыбылі на работу 1 тысяча 252 грамадзяніны іншых краін.

Аддзел інфармацыі «РГ».

■ ПОСТ ДАІ

Трагедыя на дарозе ў Літве

Чацвёра нашых землякоў загінулі 13 лютага па дарозе з Каўнаса ў Марыямпаль паблізу мястэчка Казлу Руда на паўднёвым захадзе Літвы. Васьмёра беларусаў, сярод якіх былі віляйчане і маладзечанцы, ехалі, як паведаміла літоўская паліцыя ў інтэрв'ю інфармацыйнаму агенцтву BNS, на аўтамабільны рынак у Марыямпаль.

Трагедыя здарылася ў 6.30 раніцы па мясцовым часе. Як паведамляе BNS, мікрааўтобус "Фольксваген–транспарцёр" урэзаўся ў грузавік „Scania" з калінінградскімі нумарамі, які стаяў на абочыне. Яшчэ чацвёра беларусаў засталіся жывымі, але былі змешчаныя ў бальніцу з траўмамі рознай ступені. У той самы дзень трое былі выпісаныя з лякарні. Адзін – з траўмамі галавы і грудной клеткі заставаўся ў бальніцы.

Здарэнне паблізу літоўскага мястэчка Казлу Руда забрала жыцці чатырох нашых землякоў. Фота www.krytas.lt

Аўтарынак у Марыямпалі

Аўтарынак у Марыямпалі (былы горад Капсукас) працуе ў панядзелак і чацвер. Аднак і ў астатнія дні тут гандлююць аўтамабілямі, у большасці прыгнанымі з Германіі. Праўда, не так актыўна.

"Гоншчыкам" з нашага рэгіёну гэты горад добра вядомы. Рынак месціцца на тэрыторыі skjuf аўтапарка. У яго адміністрацыйным будынку на апошнім паверсе ёсць недарагая гасцініца для наведвальнікаў рынку. У асноўным – грамадзян Расіі і Беларусі.

Некаторыя едуць у Марыямпаль толькі нанач, разлічваючы назаўтра з гэтай гасцініцы патрапіць ў Каўнас, дзе таксама добра ідзе гандаль аўтамабілямі.

У горадзе жыве каля 50 тысяч жыхароў. Нядаўна ён прыцягнуў увагу тым, што там знайшлі пахаванне савецкага афіцэра Андрэя Арманда, па некаторых звестках сына Інэсы Арманд і Уладзіміра Леніна. Але гэта толькі версія.

Мікола ГАЙДУК.

Ліцэнзаванне ахоўнай дзейнасці

Сёння ў Беларусі ёсць пазаведамасная ахова, якую ажыццяўляе аб'яднанне з аднайменнай назвай, і ведамасная ахова. Ведамасная – калі юрыдычная асоба наймае персанал для аховы сваіх работнікаў, аб'ектаў і г.д. Тут вы павінны памятаць, што ахоўная дзейнасць неабходна ліцэнзаваць.

Згодна з дэкрэтам прэзідэнта, №17 ад 14 ліпеня 2003 года, адбыліся некаторыя змяненні ў працэдуры ліцэнзавання. Як і раней, ліцэнзія выдаецца аб'яднаннем "Ахова" на 5 гадоў. Ахоўная дзейнасць, якую патрэбна ліцэнзаваць, уключае наступныя работы і паслугі:

–ахову юрыдычнай асобай аб'ектаў, маёмасці, якія ёй належаць,

–праектаванне, мантаж, наладку і тэхабслугоўванне сродкаў і сістэм аховы (за выключэннем сродкаў індывідуальнага карыстання).

Скараціўся тэрмін выдачы ліцэнзіі. Заява аб яе выдачы разглядаецца на працягу месяца. Аплата ліцэнзавання налічваецца цяпер у еўра. Разгляд заявы для атрымання ліцэнзіі, а таксама падаўжэнне тэрміну яе дзейнасці будзе каштаваць 10 еўра. За выдачу самой ліцэнзіі бярэцца збор у суме, эквівалентнай 90 еўра.

Бланкі ліцэнзій, якія былі выдадзены да 2004 года, неабходна замяніць на новыя. Замена праводзіцца бясплатна толькі да 1 сакавіка 2004 года. Больш інфармацыі на тэлефоне ў Маладзечне 71043.

Людміла ПЯТРОВІЧ.

Пасля абрушэння даху на механічным стане ў вёсцы Малінавая на Смаргоншчыне. Фота Ірыны ЛУГІНАЙ.

Калі рушыцца дах

СМАРГОНЬ. У першыя дні лютага абрынуўся дах на механічным стане ў вёсцы Малінавая. І па сёння абломкі шыферу і дошак сведчаць аб здарэнні. Пад навесам, дах якога абваліўся пад цяжарам снегу, знаходзілася некалькі адзінак сельгастэхнікі. Людзей у момант аварыі не было.

У вёсцы Сыроваткі падобнае здарылася з дахам ў будынку сельскага клуба і бібліятэкі. Сёння яны не прымаюць наведвальнікаў. І тут таксама абышлося без ахвяр.

Ірына ЛУГІНА.

«Сястра» Венецыі – Смаргонь

СМАРГОНЬ. Мы на перастаём здзіўляцца сёлетняму надвор'ю: то снегам нас закідае, то вадой залье, то зноў маразамі спужае. Зусім нядаўна смаргонцы ўсклiквалі: "Ратуйце! Тонем!". І на самой справе сітуацыя тут склалася крытычная.

Жыхары вуліцы Маладзёжнай у Смаргоні сталі залажнікамі надвор'я. Фота Ірыны ЛУГІНАЙ.

Рэзкае павышэнне тэмпературы прывяло да таго, што ў розных раёнах Смаргоні ўтварыліся сапраўдныя азёры. Гэта ўскладніла жыццё жыхароў – хадзіць практычна немагчыма. Самы час дастаць гумовыя боты. Іншага выбару не было. Нашмат складаней справы абстаялі з транспартам, бо пераехаць лужы размерам з сажалку рызыкне не кожны вадзіцель. Даводзілася ці пакідаць транспарт дома і адпраўляцца ў дарогу пешшу (ці ўплаў?), ці, калі гэта магчыма, аб'язджаць такія вадаёмы навакольнымі шляхамі.

Валянцін Іванавіч, жыхар вул. Маладзёжнай, расказаў, што "плаваць" яму разам з іншымі жыхарамі гэтага раёна ў вялізных лужах даводзіцца кожны год, а то і па некалькі разоў у год, у залежнасці ад надвор'я. З каго спытаць, хто нясе адказнасць за ўтрыманне тэрыторыі, жыхары і самі толкам не ведаюць, пакольki за Смаргонскай жыллёва-камунальнай гаспадаркай яна не замацаваная. Летась праблему ненадоўга вырашыла злівная труба, па якой вада сцякала міма дарогі і жылых дамоў. З наступленнем цяпла выратавальная труба загадкава знікла, гэтак жа як і з'явілася. Жыхары гэтага раёна спакойна могуць уяўляць сябе венецыянцамі, паколькі да іх дамоў можна падплысці толькі на лодцы. Але радаснага ў гэтай сітуацыі мала, бо вялізная лужына красуецца каля дзвярэй амаль кожнага дома. У падвалах вады па калена, і захоўваць гародніну і дамашнія нарыхтоўкі немагчыма. Летась, у пярэдадзень 500-годдзя горада, жыхары цешылі сябе надзеяй, што рэканструкцыя дарог і добраўпарадкаванне тэрыторый "дойдзе" і да іх вуліцы. Аднак надзеям збыцца было не суджана. Калі наступае дажджлівае надвор'е, усе думкі скіраваны на тое, каб абясшкодзіць сябе і свае дамы ад затаплення.

Ірына ЛУГІНА.

Вінаватых знайшлі

ГРОДНА. Чатыры месяцы таму пажар у Казлоўшчынскім псіханеўралагічным дыспансеры ў Гродзенскай вобласці забраў жыцці 31 хворага.

Вінаватымі суд прызнаў дырэктара Аляксандра Бялятку і загадчыка гаспадаркі Уладзіміра Бараноўскага. Ім вызначана на 5 гадоў пазбаўлення волі з адбыццём у калоніі–пасяленні.

Аддзел інфармацыі "РГ".

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Згаладаўся

МАЛАДЗЕЧНА. 14 лютага па вуліцы Савецкай, 21 выкралі прадукты харчавання з халадзільніка.

Здарылася гэта сярод белага дня. У той час, калі гаспадыня адлучылася на паўтары гадзіны да суседкі, а дом пакінула адкрытым. Злодзей забраў... кавалак кілбасы і торта. Праводзіцца праверка.

Дарослы хуліган

МАЛАДЗЕЧНА. На працягу двух месяцаў муж сістэматычна біў сваю жонку.

Бойкі ў сям'і з Чысці былі, калі гаспадар выпіваў. На чысцінца ўзбуджана крымінальная справа.

Узламалі замок

МАЛАДЗЕЧНА. Невядомы залез у адну з кватэр па Вялікім Гасцінцы, 131.

Злодзей узламаў замок, які быў няспраўны. Гаспадары засталіся без золата, праса, 20 тысяч рублёў. Узбуджана крымінальная справа.

Не дагаварыліся

МАЛАДЗЕЧНА. У мінулую суботу ў бары "12 стульев" наведвальнікі пабіліся з супрацоўнікамі міліцыі.

Гэта адбылося, калі праваахоўнікі зрабілі заўвагу аднаму з наведвальнікаў адносна яго паводзін. У тага аказалася шмат сяброў-заступнікаў. Кампанія "зрэзалася" з двума міліцыянерамі. Пракуратурай праводзіцца праверка.

Без прычыны

МАЛАДЗЕЧНА. Каля бара "Гурман" пабілі непаўналетнягa хлопца.

Высветлілася, што без усялякіх на тое прычын на маладзечанца накінуліся яго равеснікі. Нарад патрульна-паставой службы затрымаў задзіраў.

Па зводцы гаррайаддзела ўнутраных спраў падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

Плакалі грошыкі

СМАРГОНЬ. Пагранічны нарад Смаргонскага атрада ў 20 кроках ад граніцы затрымаў парачку: п'яную жанчыну і мужчыну гадоў 30 амаль без прытомнасці.

Жанчына паведаміла, што побач з ёй – яе брат і жывуць яны на Украіне. Ніякіх дакументаў у затрыманых не было. За іх здароўе прыйшлося пазмагацца дактарам. Мужчыну ледзь не ампутавалі ногі, а яго сястра атрымала абмаражэнне 2-й ступені.

Некаторы час брат і сястра нелегальна працавалі ў Польшчы, дзе зарабілі трохі грошай і паклалі іх у банк. Аднак хутка нелегалаў "вылічыла" польская паліцыя і вытурыла іх за межы краіны. Але мірыцца са стратай грошай брат і сястра не збіраліся, таму зноў вырашылі накіравацца ў Польшчу. Навакольнымі шляхамі. Нялёгкая прывяла іх да беларуска-літоўскай граніцы, дзе ў адной з вёсак мужчына і жанчына так не слаба "прынялі на грудзі". Што здарылася потым, высвятляе следства.

Ірына ЛУГІНА.

Аварыі на пуцях

МІНСК. У вёсцы Канстанцінава Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці раніцай 15 лютага жыхар вёскі Дзеркаўшчына, кіруючы аўтамашынай УАЗ, пры рабоце гукавой і светлавой сігналізацыі выехаў на чыгуначны пераезд і сутыкнуўся з грузавым цягніком.

Як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязей МУС Беларусі, у выніку ДТЗ вадзіцель загінуў, а пасажыр, што ехаў разам з ім, змешчаны ў бальніцу.

Затрымка ў руху цягнікоў склала 1 гадзіну 27 хвілін.

Аналагічная трагедыя адбылася ў той дзень на 82 км чыгуначнага перагона Мажэйка – Орша-Заходняя – наезд грузавога цягніка на мікрааўтобус «Фальксваген-Транспарцёр». Як паведамілі чыгуначнікі, вадзіцель-прыватнік з Оршы, які перавозіў пасажыраў, груба парушыў Правілы дарожнага руху. У выніку два з сямі пасажыраў былі траўмаваныя. Супрацоўнікі Беларускай чыгункі падкрэсліваюць, што пераезная і гукавая сігналізацыі чыгуначнага пераезда працавалі спраўна і вадзіцелю было неабходна быць толькі ўважлівым.

Паводле БелаПАН.

Напад у Камарове

МЯДЗЕЛ. На мінулым тыдні трое невядомых напалі на вартаўніка майстэрні сельскагаспадарчага ліцэя.

Кажуць, мелі пры сабе і абрэз. Яны звязалі вартаўніка, заклеілі яму рот скотчам. Цікавы злодзеяў выключна легавоз "Урал" – яго і скралі. Бачна, што аперацыя была добра прадуманая: з сабой зладзеі мелі акумулятары і іншыя рыштункі, каб угнаць легавоз.

Аддзел інфармацыі "РГ".

■ АДКРЫТЫ ЎРОК

Мары аб арміі

Гадоў 20 таму амаль ўсе юнакі марылі аб арміі, а калі хто і не марыў, дык не падаваў выгляду. Бо ў той час не бралі "ў боты" толькі інвалідаў, а інвалідам ніхто не хацеў быць.

Прайшло дзесяць гадоў. Першая хваля перабудовы змыла старыя традыцыі. У тым ліку і добрыя. Вось два прыклады. Ідзём з сябрам па Маладзечне (сябар маладзечанец) і той сустракае свайго знаёмага і пытаецца, ці пойдзе ён у войска. Субяседнік моршчыцца і адказвае:

—Не.

—Чаму?

—Дык з нашага пад'езда там ніхто ні быў,— і рагоча.

А мой сусед вырашыў "закасіць" ад арміі і адправіўся ў псіхбальніцу. А каб там не было сумна, прыхапіў з сабой трохлітровік гарэлкі, замаскіраваўшы яе пад марынавыя агуркі. Занёс прыпасы ў палату і пайшоў афармляцца, а калі вярнуўся – бачыць "дурні" п'юць гарэлку і закусваюць агуркамі:

– Вы што, дурні, робіце? – пытаецца.

– Сам ты дурань. Кінуў пойла з закуссю, а сам змыўся. Сапраўдных дурняў тут няма. Мы, як і ты, – косім ад войска, – адказвае адзін з васьмярых жыхароў.

Мама прыехала. Фота ByMedia.Net

Напярэдадні свята абаронца Айчыны ў 200–м вучылішчы Вілейкі прайшло апытанне: "Ці хочаце вы служыць у войску". З 36 апытаных юнакоў (узрост 17-18 гадоў) 22 адказалі "так", 3 – яшчэ не вызначыліся, 11 – "не".

6 хочуць служыць у дэсанце, 6 – у спецназе, 5 – у пагранічніках, 2 – у КДБ, 1 – у сувязі, 1 – у супрацьпаветранай абароне, 4 – у любых войсках.

20 згодныя служыць 1 год, 2 – 1,5 года, 2 – 2 гады.

23 не супраць, каб у войску разам з імі служылі жанчыны. 24 – каб у войска адправіць сына (у будучым).

Такім чынам, калі ўлічваць, што цяпер колькасць прызыўнікоў большая, чым патрэбна для службы ў войску, то можна сказаць, што абараняць Айчыну будзе каму. Сам я праслужыў у войску 22 месяцы, 28 дзён і нколькі не шкадую.

Адкрыты ўрок вядзе

Ігар КІЦІКАЎ, kitikoff@tut.by.

Вынікі апытання, праведзенага у ПТВ№200 г. Вілейкі

■ ЗНАЁМЦЕСЯ – КІЯСКЁР

За газетай – у кіёск

ВІЛЕЙКА. Даўно мінулі тыя часы, калі кожная сям'я выпісвала два, а то і тры перыядычныя выданні. Але гэта не значыць, што людзі перасталі чытаць. Яны проста часцей сталі звяртацца да паслуг кіёскаў «Саюздруку», у адным з якіх і працуе Ларыса Комар.

"Газеты не залежваюцца, — расказвае жанчына, — добра купляюць як рэспубліканскія, так і мясцовыя. Пытаюць і вашу, "Рэгіянальную", асабліва тыя віляйчане, чые карані на Смаргоншчыне, Валожыншчыне. Заўсёды ж цікава ведаць, што там, у сваім баку робіцца".

Размешчаны кіёск №5 на аўтавакзале. Таму дэфіцыту на пакупнікоў Ларыса не мае. "Хаця, — заўважае жанчына, — іх ужо не столькі, колькі было 5-6 гадоў таму. Можа, вёскі пастарэлі, і людзі сталі менш ездзіць. А магчыма, уласны транспарт таму прычынай. Сёння амаль што ў кожным двары стаіць аўтамабіль. Не

Ларыса Комар працуе ў кіёску №5, што на Вілейскім аўтавакзале.

шыкоўны "Форд", дык паходжаны "Масквічык". Сваім жа транспартам прасцей і зручней дабірацца".

Раней шапік працаваў у дзве змены. Цяпер гаспадарыць у ім з 9 раніцы да 18 вечара адна Ларыса. Кажа, што асабліва не прысядзеш, амаль увесь час каля акенца стаяць пакупнікі, якім заўсёды рада прапанаваць тавар. Бо зарплата кіяскёра, як і прадаўца ў магазіне, залежыць ад выручкі. У мінулым месяцы, напрыклад, Ларыса Комар план выканала, рэалізавала тавару на 2 мільёны 800 тысяч рублёў. Якім будзе люты, пакажа час.

"Газеты ў кіёск, — расказвае жанчына, — прывозяць кожны дзень. Астатні тавар заказваю па меры неабходнасці. Сачу, каб і канцылярскія вырабы былі, і паштоўкі, кнігі. Пакупнік жа розны".

Дарэчы, Ларыса і сама любіць чытаць. Перавагу якому-небудзь аднаму аўтару не аддае. Чытае ўсё, што трапляецца ў рукі. Аднымі кнігамі часам дзеляцца сяброўкі, іншыя купляе сама. Дзеці выраслі, клопатаў стала менш, часу вольнага прыбавілася, чаму б не пачытаць. Асабліва цяпер, зімой, калі няма ніякіх клопатаў ні ў двары, ні на агародзе.

Марына СЛІЖ.

Працягваем знаёміць нашых чытачоў з фрагментамі кнігі ўраджэнак Будслава Анелі Катковіч і Вэранікі Катковіч-Клентак «Успаміны». Нядаўна ў Польшчы выйшаў пераклад на польскую мову гэтай кнігі, які завецца «Ад Будслава да ГУЛАГа». Захоўваем правапіс арыгіналу. У гэтым нумары сваімі ўспамінамі дзеліцца Анеля Катковіч. Успаміны Вэранікі Катковіч-Клентак будуць друкавацца пасля ўспамінаў Анелі Катковіч. Поўны тэкст кнігі можна знайсці на сайце http://kamunikat.net.iig.pl.

Ад Будслава да ГУЛАГа

Бачачы гэта, дзядзькі пастанавілі пасьля тыдня адправіць мяне назад у Будслаў. Знайшлі кагось, хто ў тым напрамку ехаў, той абяцаў мной заапекавацца ў дарозе. Помню той дзень, калі я вярнулася ў роднае мястэчка. Была прыгожая сонечная нядзеля. Са станцыі прывёз мяне на сваёй брычцы сусед Хаім. Увайшоўшы ў сені, глянула я праз шчыліну адкрытых дзьвярэй у кухню. Уся наша сям'я сядзела за сталом і абедала. Бачачы іх, сьціснуў мяне такі жаль за сэрца, што я голасна заплакала. Ускочылі ўсе ад стала й выбеглі паглядзець, хто так плача. Пытаюцца мяне, што сталася, чаму я так хутка вярнулася, а я не магу прамовіць аднаго слова. І гэта было апошняе лета жыцьця нашага разам з бацькамі. Год пазьней, гэтай парой, наша сям'я рассыпалася. Відаць, прадчувала я гэта, і таму не магла выседзець у дзядзькоў.

У Вільні

Пасьля сьмерці мамы, у гэтым жа месяцы выехала я ў Вільню. Забраў мяне туды Эдвард Будзька, які ў тым часе знаходзіўся разам зь сям'ёй на вакацыях у Будславе. І так першы раз у сваім жыцьці знайшлася я ў вялікім горадзе. Аддалі мяне на вучобу ў Віленскую Беларускую Гімназію, якая знаходзілася на вуліцы Вострабрамскай, 9 у базыліянскіх мурах.

Здала я экзамен у чацьвёртую клясу. У гэту ж клясу паступіў і брат мой Пётрусь. Жыў ён у інтэрнаце пры гімназіі, а я спачатку ў Будзькаў, а пазьней у інтэрнаце на Завальнай, які ўтрымоўвалі мэтадысты. У ім жылі выключна вучні нашай гімназіі. Ня мела я цяжкасьцяў у вучобе — адно гора было з матэматыкай, а думаю таму, што выкладаў яе вучыцель Ральцэвіч на рускай мове, якой я ня знала, а асабліва ніколі ня чула матэматычных тэрмінаў. Дагэтуль вучылася матэматыцы па-польску. Сядзела я тады на матэматыцы, як на турэцкім казаньні. Найлягчэй даваліся мне нямецкая й лацінская мовы, а таксама польская. За першую дыктоўку зь беларускай мовы я атрымала кол, але ў канцы года ўжо мела добра. Нямецкай мове вучыла нас фраў Бэнцлебен, лацінскай — Міхалевіч, беларускай — пані Алёна Леканд-Сакалова. Геаграфіі вучыла полька Адальфова і польскай мове Кшэмянёва. Дырэктарам гімназіі быў Радаслаў Астроўскі.

У гімназіі пазнала я многа мілых дзяўчат — большасьць зь іх былі праваслаўныя. Сядзела я ў адной лаўцы за ўсю гімназію з Галяй Швэдавай і зь ёй найбольш прыязьнілася. Дружыла таксама з Галяй Міхалевіч, дачкой лаціністa, Раяй Падабед, Нінай Прахаровіч, Кірай Гаўрыловіч, Ганнай Карпюк і Шурай Жыткевіч. З хлопцаў асталіся найбольш у памяці Сьвецік Коўш, Вася Грузд, Кастусь Касяк, Валодзя Шавель (апошнія тры не жывуць ужо. Грузд кінуў быў гімназію й пайшоў у Савецкі Саюз, дзе прапаў бязь весткі, Кастуся Касяка, як кажуць, пасьля вайны павесілі ў Вялейцы, а Шавель у часе вайны загінуў). Касяк гэта быў найлепшы й найздальнейшы вучань у нашай клясе. Шавель — адзін з найінтэлігентнейшых хлопцаў.

Брат мой толькі адзін год вучыўся. Яму не вязло ў вучобе, астаўся на другі год у гэтай самай клясе. Таму гімназію пакінуў. Таксама толькі адзін год у ёй вучыліся мае стрыечныя браты Чэсь Мядзёлка й Герэк, а таксама Чэсь Васілевіч з нашага Будслава. (Чэсь Васілевіч таксама не жыве ўжо. У 1939 годзе, як толькі прыйшлі ў Будслаў савецкія жаўнеры, яго забралі й сьлед па ім загінуў. Ніхто аб ім больш не пачуў. А быў ён вялікім начальнікам пры панскай Польшчы, быў начальнікам пажарнай стражы).

Утрыманьне мела я ў інтэрнаце, а вопратку давалі мне Будзькі па сваіх дочках Люні і Ірцы , якія таксама вучыліся ў нашай гімназіі, толькі ў старэйшых клясах. Я іх вельмі любіла й люблю да сёньняшняга дня. У іх быў брат Чэсік, таксама вучань нашай гімназіі.

Мела я добрыя сяброўкі і ў малодшых клясах. Прыязьнілася зь Людкай Жамойцінай з-пад Ліды. Зь ёй пасьля доўгіх гадоў нябачаньня спаткалася ў Варшаве й цяпер бачуся вельмі часта. Амаль кожны дзень да сябе звонім і дзелімся з сабою кожнай добрай ці кепскай весткай, кожным перажываньнем. Няма ў нас ніякіх таямніц.

Гімназія наша мела свой духавы аркестр. Часта восеньню й вясною хадзілі мы ўсёй школай за горад на прагулку. Маршыравалі тады пад гукі аркестра, а я гэта так любіла. Часта былі ў гімназіі вечарыны й часта ладзілі пастаноўкі або канцэрты. Тады яшчэ не найгоршы быў мой голас і я магла сьпяваць у хоры Рыгора Шырмы. Любіла я сьпяваць і часта выступала на сцэне.

Анеля КАТКОВІЧ.

Працяг будзе.

Дапамога не прыйшла

На аўтобусным прыпынку знайшлі цела маладога чалавека з прыкметамі пераахаладжэння і алкагольнага ап'янення. "Бач, добра апрануты, значыць, сям'я ёсць". "А можа, яго атруцілі гарэлкай з клафелінам", — разважалі пасажыры, што чакалі транспарт. А я ўсё ніяк не мог зразумець, як магло такое здарыцца, што ва ўмовах мараторыя на смяротнае пакаранне чалавека магла напаткаць такая недарэчная смерць у самым цэнтры горада.

Лёс п'янага незайздросны. Фота ByMedia.Net

Неяк давялося весці гутарку з мужчынам, які жыве на Поўначы. Але не так уразілі яго расказы пра тамтэйшы клімат, як словы, сказаныя як бы між іншым: "У нас ніколі гаспадар не выправіць п'янога госця з хаты аднаго. Ці мала што можа здарыцца ў дарозе".

Па мерках Поўначы, мінус 15 градусаў адносна мяккае надвор'е. У Беларусі мароз вільготны, таму абмаражэнні часам бываюць і пры такой тэмпературы. Тым не менш, далёка не ў кожным доме прынята праводзіць падвыпіўшага госця да аўтобуса, цягніка альбо пакідаць нанач. Што можа здарыцца з чалавекам у людным горадзе, даедзе!

Хтосьці вось так, бяздумна, вытаўкаў і гэтага мужчыну з дома, кватэры. Непадобны ён быў ні на бамжа, ні на п'яніцу, які можа перакуліць бутэльку у падвале альбо пад'ездзе. Людзі, што стаялі на прыпынку, нават прыдумалі версію, што хтосьці яго атруціў няякаснай гарэлкай альбо гарэлкай з клафелінам з мэтай абрабаваць. Маўляў, у прыстойнага, можна сказаць, дорага апранутага чалавека павінны былі быць яшчэ і грошы.

Чаму ж тады ніхто не падышоў да гэтага прыстойнага чалавека, не працягнуў руку дапамогі. Ці, у рэшце рэшт, не выклікаў нарад міліцыі, у горадзе ж працуе выцвярэзнік, альбо "хуткую дапамогу". Абыякавасць завалодала сэрцамі людзей, а ў выніку павялічыўся спіс смяротнасці.

Гісторыя, сведкам якой стаў выпадкова, запала глыбока ў душу. І сёння як медык хачу даць некалькі парад чытачам "Рэгіянальнай газеты", навучыць іх аказваць першую медыцынскую дапамогу пры абмаражэннях. У гэтай сітуацыі чалавека перш-наперш трэба даставіць у цёплае памяшканне, затым зняць мокрае адзенне, абутак і ўхутаць коўдрай. Даць выпіць салодкага чаю і таблетку аспірыну. Ён разрэджвае кроў і садзейнічае захаванню абмарожаных канечнасцяў, а самае галоўнае, за кошт паляпшэння работы каранарных сасудаў, лепш забяспечвае крывёй сардэчную мышцу.

Нельга змяшчаць чалавека, які абмарозіўся, у гарачую ванну, гэта вялікая нагрузка на сэрца; прыкладваць да абмарожаных участкаў цела цёплыя прадметы; расціраць спіртам, быццам бы для разагравання і пачырванення скуры. Спірт пры высыханні ахалоджвае скуру і тканкі, павялічвае балявую нагрузку на нервовую сістэму.

Не варта выкарыстоўваць у гэтых выпадках і тлушч альбо мазі, а таксама даваць цацярпеламу алкаголь. Ён выклікае памылковае пачуццё саграванне і больш таго, правакуе парушэнне сардэчнага рытму.

Аляксандр ГУЛАК, доктар.

■ ВІЗІТ ДА ДОКТАРА

Пасля грыпу – цукровы дыябет

Вучоныя прыводзяць статыстычныя звесткі аб павелічэнні колькасці выпадкаў захворвання дзяцей цукровым дыябетам пасля грыпу. Раней такой праблемы ў педыятрыі не было.

Падобнае становішча на працягу апошніх 8-9 гадоў назіраюць і дактары-практыкі, якія настойліва раяць бацькам пільна сачыць за дзецьмі, якія перахварэлі на грып. Што павінна насцярожыць? Павышана ўзбуджальны альбо прыгнечаны стан дачкі ці сына, зніжэнне масы цела, схільнасць да вадкасці, сухасць скуры, начное нетрыманне мачы. Варта памятаць і пра тое, што цукровы дыябет — хвароба генетычная. Таму вельмі важна ведаць свой радавод, хваробы бліжэйшых сваякоў, бабуль і дзядуль, што дапаможа доктару планаваць прафілактычныя мерапрыемствы.

Перарастае генетычная схільнасць у хваробу пад уздзеяннем розных фактараў. Гэта могуць быць вірусныя інфекцыі, траўмы, псіхаэмацыянальныя перагрузкі. Не лепшым чынам уздзейнічае на людзей і рост дабрабыту. Імкненне да задавальнення перамагае над крытэрыем каштоўнасці і карыснасці ежы. Слабее кулінарнае майстэрства. Бабулі ўжо не пякуць унукам пірагі і запяканкі, не вараць кампоты з сухафруктаў. Іх месца занялі чыпсы, сухая макарона "Ролтан", хутка-суп, кока-кола. Дарэчы, менавіта гэтыя "далікатэсы" і прапаноўваюць часам бацькі дзецям ў час хваробы.

Прымушаць у час хваробы есці – практыка дрэнная. У вострым перыядзе віруснай інфекцыі апетыт часцей за ўсё адсутнічае. Усе сілы арганізма ў гэты час скіраваны на барацьбу з хваробай, таму дзіця і робіцца вялым, адмаўляецца нават ад любімых страў.

Максімум імунная сістэма ўключаецца пры тэмпературы 38.0-38.5 С. У гэты час вельмі важна даваць хвораму пабольш вадкасці і пільна сачыць за яго станам. Павышэнне тэмпературы цела да 39,0-40,0 градусаў можа прывесці да паражэння нервовай сістэмы. У крытычнай сітуацыі адбываецца пераразмеркаванне забеспячэння органаў крывёй і кіслародам. І прымусовае кармленне можа прывесці да перанапружання інсулярнага апарата падстраўнікавай залозы, адказнай за падтрыманне ўзроўню глюкозы ў крыві.

Хворага лепш пакласці ў ложак і забяспечыць эмацыянальны спакой. Пры гэтым важна рэгулярна мераць тэмпературу, не забывацца пра пітны рэжым. Хворае дзіця звычайна есць столькі, колькі можа засвоіць. Карысна ў вострым перыядзе грыпу даць яму валяр'янку, сардэчнік. Гэтыя травы гарманізуюць нервовую сістэму і здымаюць спазмы страўніка, кішэчніка, жоўцевыдзялення.

Рэклама прапаноўвае ўжываць у вострым перыядзе грыпу вітаміны, хаця гэта не мае навуковага пацвярджэння. Вітаміны – сродак прафілактыкі і аднаўленчага лячэння. У час хваробы лепш ужываць лекавыя прэпараты: жарапаніжаючыя, антыбіётыкі. Выкарыстанне вітамінаў з фарбавальнікамі толькі павышае рызыку алергічных рэакцый, і ў той жа час ніякага ўздзеяння на цяжкасць і працягласць хваробы не аказвае.

Ёсць яшчэ адна праблема – сокі. У арганізме дзіцяці дастаткова запасаў карысных рэчываў на некалькі дзён хваробы, але бацькі баяцца, каб яно не знясілела, і купляюць розныя экзатычныя напоі. Пры хваробе лепш выкарыстаць лекавыя травы свайго рэгіёну.

Спрыяльна ўздзейнічае на дзіцячы арганізм мёд. Ён лёгка засвойваецца, супакойвае нервовую сістэму і сэрца, аказвае лёгкае жаўцягоннае дзеянне. Але ў дзяцей ранняга ўзросту часта бываюць алергіі, у тым ліку і на мёд. Таму лепш даваць яго дзецям старэйшага ўзросту, ды і то не ў фазе крытычнага павышэння тэмпературы цела.

Пры высокай тэмпературы можа выклікаць непрадказальную рэакцыю і ўжыванне малака. Часта дзеці скардзяцца на болі ў жываце, ванітаванне. Забараняецца і наварысты мясны булён, ён часцей падыходзіць у выпадку, калі чалавек перамерз, аслабеў ад цяжкай фізічнай нагрузкі.

Для харчавання дзіцяці ў час хваробы лепш выкарыстоўваць мясцовыя фрукты, стравы з гародніны, кашу, нятлусты суп. Па меры таго, як дзіця папраўляецца, можна даваць тварог, амлет, нятлустае мяса альбо рыбу. Кілбаса не выкарыстоўваецца ў лячэбным харчаванні. Выхад з вымушанага галадання павінен быць паступовым.

Доктар Аляксандр ГУЛАК.

■ НАВІНЫ

Смаргонскія медыкі – лепшыя

СМАРГОНЬ. У Гродне прайшла калегія, на якой медыкі ўсёй вобласці падводзілі вынікі сваёй работы за мінулы год.

Смаргонская раённая паліклініка ў выніку заняла 1-е месца ў Гродзенскай вобласці і ўзнагароджана новай машынай "хуткай дапамогі". Хірург **Аляксандр Саўко**, як лепшы спецыяліст у галіне хірургіі, быў узнагароджаны каляровым тэлевізарам. Лепшыя медработнікі па прафсаюзнай лініі адправяцца ў турыстычную паездку ў Полацк.

Летась раённую паліклініку наведала 150590 дарослых і падлеткаў і 49201 дзіця. Агульная колькасць тых, хто звярнуўся да медработнікаў, уключаючы прафагляды, склала 402250 чалавек.

Ірына ЛУГІНА.

Пуцёвак большае

МІНСК. У 2004 годзе Рэспубліканскі цэнтр па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва плануе забяспечыць пуцёўкамі 964,4 тысячы грамадзян Беларусі.

Як паведамілі БелаПАН у цэнтры, паказчык забяспечанасці пуцёўкамі штогод расце. Калі ў 2002 годзе пуцёўкі Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва атрымалі 136,5 тысячы працуючых грамадзян, а ў 2003 годзе — 149,6 тысячы, то сёлета плануецца выдзеліць 159,2 тысячы пуцёвак.

Паводле БелаПАН.

■ САКРЭТЫ З УСЯГО СВЕТУ

Стукайце зубамі

Каб захаваць здаровыя зубы, трэба штодзень выконваць простае практыкаванне – пастукванне зубамі.

Апісанне гэтага арыгінальнага спосабу было знойдзена ў рукапісах Старажытнага Кітая. Кітайскі доктар Тао Хондзін, які жыў яшчэ ў VI стагоддзі, растлумачыў, што пры гэтым адбываецца.

"Зубы – гэта канчаткі касцей, таму рэгулярнае пастукванне зубамі прымушае рухацца ўсе косці, а разам з тым і трэніраваць мышцы". Другі вялікі кітаец, паэт Сю Дунпхо, меў звычку выконваць гэта практыкаванне ў поўнач, седзячы з перакрыжаванымі нагамі і паглыбленым у дрымоту.

Магніт замест анальгіну

Аўстралійскі журналіст Майран Майкацiч сцвярджае, што звычайны магніт можа зняць у чалавека боль куды хутчэй, чым таблеткі.

Працуючы над артыкуламі па медыцыне, ён знайшоў некалькі крыніц, якія пацвярджаюць лекавыя ўласцівасці магніта. Майран правёў даследаванні і выявіў, што, калі прыкладваць магніт да хворых месцаў, боль праходзіць.

Такі эфект абумоўлены тым, што кроў чалавека іанізаваная. Магніт узаемадзейнічае з ёй, расшырае сасуды і ўзмацняе ток крыві. Акрамя таго, магніт выклікае пачуццё цяпла.

«Свободный мир».

Мічман з жаночай прычоскай

ВІЛЕЙКА. Адзіная ў Беларусі жанчына-мічман Галіна Паўлічэнка жыве ў Вілейцы. «На сённяшні дзень я лічу сябе шчаслівым чалавекам», — сказала яна ў інтэрв'ю «РГ».

Галіна нарадзілася ў Белгарадзе (абласны цэнтр Расіі). Яе дзед і бацька былі вайскоўцамі. Хутка, дзяўчынка яшчэ і хадзіць не пачала, сям'ю перавялі ў Віцебск. Там Галіна пайшла ў дзіцячы сад, скончыла школу. Там і цяпер жыве яе мама.

У юнацтве Галіна Паўлічэнка марыла стаць ваеннай, нават займалася ў парашутным гуртку пры вайсковай часці дэсантнікаў. Але ў сапраўднасці не верыла, што калі-небудзь і ёй давядзецца насіць форму. Гэта была нездзяйсняльная, на яе думку, мара. І бацькам гэтая ідэя не падабалася. «Ды я і ўяўлення не мела пра армію, — успамінае Галіна цяпер. — Гэта было проста рамантычнае захапленне». Да таго ж дзяўчат у той час у вайсковыя вучылішчы не бралі. Галіна мела схільнасць да навук дакладных, таму пасля школы паступіла ў Беларускі політэхнічны інстытут (цяперашняя політэхнічная акадэмія) на інжынерабудаўніка.

Была ў інстытуце ваенная кафедра, але ніхто з дзяўчат на яе не пайшоў, а сама Галіна без кампаніі не рашылася: страшна не страшна, але неяк ніякавата адной. Так яна ўпусціла магчымасць атрымаць вайсковае званне.

Галіна Паўлічэнка — адзіная жанчына ў Беларусі, якая мае званне мічмана. Фота Святланы ЦІШКО.

Пасля інстытута па размеркаванні трапіла ў Паставы Віцебскай вобласці. Трэба было адпрацаваць інжынерам 3 гады. Толькі гэтыя 3 гады Галіна і працавала па спецыяльнасці: ужо ў інстытуце зразумела, што інжынер — не яе прафесія. Затым перайшла ў Пастаўскую кватэрна-эксплуатацыйную часць, якая забяспечвае ваенныя гарадкі матэрыяламі для рамонту, сочыць, каб іх камунальная гаспадарка працавала без збояў. Цяпер Галіна Паўлічэнка служыла ў Савецкай Арміі, але заставалася цывільнай, звання не мела.

Калі прыехала па рабоце ў вайсковую часць 49390, што каля Вілейкі, ёй вельмі спадабалася. Найперш ваенны гарадок. Да таго ж тут служылі маракі. А Галіна лічыла і лічыць зараз, што маракі — людзі асаблівыя. Таму, калі ў гэтай часці з'явілася вакансія, дзе магла б служыць жанчына, Галіна адразу прапанавала сваю кандыдатуру. Пераезд не палохаў: яна любіць перамены. І гарнізоннае жыццё з яго вечнымі раз'ездамі-пярэбарамі ведала з уласнага досведу. Адзінай перашкодай магло стаць грамадзянства: у в/ч 49390 служаць толькі расійскія маракі. Але Галіна такой праблемы не мела, яна расійская грамадзянка. Сын да такога рашэння паставіўся спакойна. Цяпер ён і дачка, якая вучыцца ў гімназіі «Логас», з гонарам кажуць: «Наша мама — ваеннаслужачая».

А мама ўжо 12 гадоў служыць з задавальненнем. Ёй прыемна асаблівае стаўленне да яе калег-мужчын: на службе бывае рознае, але мужчыны пры ёй заўсёды тактоўныя і ветлівыя.

На службе Галіна носіць форму. Жаночая форма крыху адрозніваецца ад мужчынскай. Замест кашуляў — блузкі, замест тужурак — жакеты. Толькі курткі і шапкі-вушанкі аднолькавыя. А берэты ёсць толькі ў жанчын. Некалькі гадоў таму ў склад жаночай формы ўвялі яшчэ і штаны. Цяпер іх і спадніцу можна насіць па чарзе. Жаночую прычоску ўстаў не рэгулюе, сказана толькі: прычоска павінна быць акуратнай.

Да 23 лютага Галіна Паўлічэнка рыхтуе падарунак для свайго мужа, капітана II рангу, а ён — для яе. А 8 Сакавіка падарункі атрымлівае толькі яна і яе дачка Марына. Яна марыць быць доктарам. Але часам кажа: «Мусіць, мне давядзецца стаць вайсковым доктарам — усе ў сям'і будуць вайскоўцамі».

Святлана ЦІШКО.

■ ДА 60-ГОДДЗЯ ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ

Яны прайшлі дарогамі вайны

ВІЛЕЙКА. Сёлета спаўняецца 60 год з дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. З гэтай нагоды хацелася б нагадаць чытачу аб людзях, якія, не шкадуючы ўласных жыццяў, набліжалі гэты дзень. У ліку іх – салдаты, падпольшчыкі, партызаны.

Ён піша вершы пра вайну

Аляксандр Літвішчанка – ураджэнец Растоўскай вобласці. Ён прайшоў усю вайну і, нягледзячы на тое, што давялося перажыць, застаўся таварыскім, вясёлым чалавекам. У яго нават хапіла моцы пісаць вершы пра выпрабаванні, якія пачаліся для 20-гадовага юнака ў 1939 годзе, акурат у гэты час яго прызвалі ў рады Савецкай Арміі.

Да 22 чэрвеня 1941 года служба ішла спакойна. А з пачаткам Вялікай Айчыннай вайны пачаліся жыццёвыя выпрабаванні. Ужо 22 чэрвеня 1941 года Аляксандр быў накіраваны ў 2-ю танкавую дывізію ў Літоўскую ССР. Там ён прабыў да 14 ліпеня 1941 года. З 14 ліпеня таго ж года па 6 студзеня 1942-га знаходзіўся на мяжы з Усходняй Прусіяй. Апынуўшыся ў акружэнні, трапіў у нямецкі палон. Пасля двух няўдалых спроб збегчы ўсё ж змог вызваліцца. 24 чэрвеня 1942 года трапіў у партызанскую брыгаду імя Даватара, што дзейнічала на Вілейшчыне.

Дарэчы, за партызанскую дзейнасць ён быў узнагароджаны медалём «Партызану Вялікай Айчыннай вайны 1-й ступені», ордэнам Чырвонай Зоркі.

"У верасні 1942 года, — успамінае А.Літвіненка, — быў распрацаваны план разгрому нямецкага гарнізона на чыгуначнай станцыі Свольна. Загадзя было вядома, што аперацыя падрыхтавана недастаткова: не былі высветлены асобныя агнявыя кропкі. Гарнізон быў даволі вялікі, добра ўмацаваны і лепш узброены. І як вынік – наша аперацыя поспеху не мела. Немцаў з чыгуначнай станцыі не выбілі. Партызаны страт не панеслі. А вось у ворага яны былі. Немцы зразумелі, што ім не ўсё дазволена ў чужым краі.

Пасля гэтай аперацыі, дакладней праз 2-3 дні, нямецкі гарнізон быў павялічаны ў тры разы. Вораг не чакаў, што партызаны асмеляцца напасці. А між тым, гэта было самае буйное наступленне ў гэтым рэгіёне. Акупанты вымушаны былі прыціснуцца да зямлі, залезці ва ўкрыцці не толькі каля станцыі Свольна, але і ў іншых гарнізонах".

Цалуйка родам з Цалуйкаў

Радзіма **Васіля Цалуйкі** – Гомельшчына. Там ён 21 лютага 1918 года і нарадзіўся. У вёсцы, назва якой цалкам супадае з яго прозвішчам. У 1937 годзе скончыў заатэхнічны тэхнікум у горадзе Клімавічы. Атрымаўшы спецыяльнасць заатэхніка, быў накіраваны на работу ў Казахстан. Там працаваў да верасня 1938, пакуль не паступіў на ветэрынарскі факультэт інстытута. Але скончыць яго перашкодзіла вайна.

"Вайна мяне застала ў Джамбульскай вобласці ў эпізаатэхнічным атрадзе па барацьбе з яшчурам, — прыгадвае Васіль. – Адразу было прынята рашэнне аб вяртанні ў горад Алма-Ата, каб прасіцца на фронт. У гарваенкамаце нас астрыглі, але на фронт не прызвалі. Чацвёрты курс ветфакультэта быў прыцягнуты на ветэрынарную апрацоўку коней, якіх фарміравалі для кавалерыйскіх часцей".

У снежні 1941-га Васіль Цалуйка быў мабілізаваны ЦК Кампартыі Казахстана для выканання дзяржаўнага задання і адкамандзіраваны ў Маскву. Там ён скончыў спецшколу пры ЦК УКП(б). У ліпені 1942 года ў складзе дыверсійнай групы апынуўся на акупіраванай тэрыторыі Беларусі. Тут і пачалося партызанскае жыццё.

З 10 ліпеня па 10 лістапада 1942 года Васіль партызаніў у Магілёўскай вобласці. З 10 лістапада 1942 па снежань 1943 з'яўляўся камісарам партызанскага атрада "За Савецкую Беларусь", які дзейнічаў на Вілейшчыне. Загадам Беларускага штаба партызанскага руху ад 6 чэрвеня 1944 года атрад быўператвораны ў брыгаду, і яго прызначылі яе камісарам.

"За час дыслакацыі ў тыле ворага, — успамінае ветэран, — удзельнічаў у 30 буйных сутычках з нямецкімі акупантамі. Быў пушчаны пад адхон 31 варожы эшалон з салдатамі і тэхнікай, знішчана 17 аўтамашын, падарваны 2 чыгуначныя масты, у тым ліку 23 на шасэйных дарогах, забіты 1353 акупанты". На сваім асабістым рахунку Васіль Цалуйка меў 4 варожыя эшалоны з 270 гітлераўцамі.

За мужнасць гэты чалавек узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга, медалямі "Партызану Айчыннай вайны 1-й ступені", "За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941-1945 гадоў".

Шлях баявы — кароткі

У вёсцы Раздоры прайшло дзяцінства **Івана Тышкевіча**. Час быў цяжкі, людзі больш думалі пра кавалак хлеба, чым пра навуку, таму скончыў толькі першы клас. А пасля ў жыццё ўварвалася вайна.

У 1941 годзе ён трапляе сувязным у батальён сувязі №59. У складзе гэтага батальёна каля мястэчка Юрацішкі (Гродзеншчына) трапляе ў акружэнне, але дзякуючы ўласным намаганням разам з таварышамі вырываецца з гэтага пекла, няведаючы пра тое, што лёс рыхтуе новы сюрпрыз. 17 ліпеня 1941 года Іван Тышкевіч трапляе ў нямецкі палон. Там ён і прабыў да 1945 года.

Нягледзячы на кароткі баявы шлях, салдат атрымаў узнагароды, сярод якіх медалі "За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне", "Дваццаць год перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне" і іншыя.

Сяргей МАКАРЭВІЧ.

■ НЯВЫДУМАНАЯ ГІСТОРЫЯ

Панталоны на шалік

Быў час, калі я з мужам і малым сынам жыла ў невялічкім пакоі прыватнай кватэры. Мой часта прыходзіў з работы позна, ды яшчэ і выпіўшы. Аднойчы, кладучыся спаць, я сцягнула з сябе беленькія панталончыкі і кінула іх наверх бялізны, што ляжала на крэсле каля дзвярэй.

Яшчэ не спала, калі адчыніліся дзверы кватэры, і пачула, што муж прыйшоў падвыпіты і не адзін, а з такім жа, як ён. Пакуль гаспадар вешаў шынэль свайго сябра, той, зняўшы з шыі белы шаўковы шалік, кінуў яго ў прыадчыненыя дзверы пакоя. Шалік лёг на мае панталоны і адразу споўз на падлогу. Сябры заселі на кухні і прадоўжылі піць горкую. Дапіліся да таго, што сталі гаварыць на розных мовах. Потым нехта заплакаў, здаецца, яшчэ цалаваліся і, дзякуй богу, нарэшце госць стаў збірацца дамоў. Хоць і быў п'яны прапаршчык, але памятаў, куды кінуў шалік. Прасунуў руку праз адчыненыя дзверы да крэсла і ўзяў... Тым часам мой муж, надзеўшы на госця шынэль, стаў запраўляць пад каўнер "шалік":

— П-п-первый раз в-вижу, шоб шарф б-б-был с резинкой.

Прапаршчык аднак сцяміў, што вісіць у яго пад носам і, схапіўшы мае панталоны, швырнуў іх назад.

Раніцай я падняла з падлогі шалік сабутыльніка "мужа сваво" і, кінуўшы яму ў твар, сказала:

— Хацела б, каб больш ты не мяняў мае паталоны на шалік!

Жонка п'яніцы.

■ СТАРЫ АЛЬБОМ

Спецыялісты з Ілы

На здымку – 1963, магчыма, 1964 год. Навучэнцы Ільянскага саўгаса–тэхнікума на практычных занятках. Будучыя ветэрынарныя фельчары праз год–другі раз'едуцца па Беларусі, а хто і за яе межы. Многія стануць вядомымі людзьмі, класнымі спецыялістамі. Дыплом Ільянскага тэхнікума цаніўся высока. Уладзімір Несцераў, які стаіць злева ад бычка, таксама будзе працаваць фельчарам.

Яго дачка расказвае: "Тата казаў, што калі працаваў у калгасе на ферме, то яго ледзь не абхаджвалі даяркі. А ўсё было проста. Ён вызначаў тлустасць надоенага малака...".

І сёння тэхнікум рыхтуе кадры для сяла. Праўда, не так запатрабаваныя, як сорак гадоў таму. Сельская гаспадарка ніяк не можа выкараскацца з крызісу, калгасы і саўгасы, пераўтвараўшыся ў сельскагаспадарчыя кааператывы, унітарныя і іншага характару прадпрыемствы, за рэдкім выключэннем могуць пахваліцца сваімі поспехамі. Вёска вымерла, спілася. І толькі ва ўспамінах людзей засталіся светлыя моманты мінулага, калі верылі ў камунізм праз 20 гадоў і кукурузу. **Мікола ГАЙДУК.**

Навучэнцы Ільянскага ветэрынарнага тэхнікума на практычных занятках. Пачатак 60–х гадоў 20–га стагоддзя.

Фота з альбома Аксаны КУЛЕЎНІЧ.

Паважаныя чытачы. Магчыма, у вашых старых сямейных альбомах ёсць фотакарткі, якія нам могуць расказаць, як жылі нашы земляні дзесяць, дваццаць, сто гадоў таму. Давайце складаць гісторыю нашага рэгіёну разам. Рэдакцыя апублікуе цікавы здымак з вашага старога сямейнага альбома, калі вы таго пажадаеце.

Кніга Уладзіміра Някляева «Лабух»

Уладзімір Някляеў, які нарадзіўся ў Смаргоні ў ліпені 1946 года, большасцю энцыклапедычных, даведачных выданняў характарызуецца выключна як паэт. А нядаўна заявіў аб сабе як празаік.

Безумоўна, найбольшую вядомасць ён мае якраз з-за сваёй працы ў паэзіі. Ужо першы зборнік – "Адкрыццё" (1976 год) вывеў літаратара ў кагорту адметных, яркіх майстроў слова. Наступныя кнігі – "Вынаходцы вятроў" і "Знак аховы" – засведчылі: у паэзію прыйшоў таленавіты, здольны сказаць сваё слова майстра. Тое пацвердзіла і "Прошча" – кніга, якую можна ў адпаведнай ступені лічыць лірычным і грамадзянскім выяўленнем думак аўтара.

Але ва ўсе гады Уладзімір Някляеў меў і пэўны вопыт работы ў прозе. Сёння, калі паэт жыве ў Фінляндыі і ў Беларусь наведваецца толькі зрэдзьчасу, у Мінску пабачыла свет кніга прозы паэта – "Лабух". Жанравы падзагаловак патлумачвае, удакладняе: перад чытачом – "раманчык".

Уладзімір Някляеў. Фота ByMedia.Net

Звернемся да характарыстыкі слова "лабух". Ці ёсць яно ў слоўніку? У "Тлумачальным слоўніку беларускай мовы", "асветленым" "агульнай рэдакцыяй" акадэміка Кандрата Крапівы, канешне ж, няма. Але не такое яно ўжо "цёмнае". Лабух – чалавек, які "лабае", іграе на самых розных інструментах, "тусуецца" ў ансамблі рэстаранным ці працуе на якой іншай пляцоўцы сам па сабе. Лабух – гэта яшчэ і чалавек з пэўным ладам жыцця.

"Лабух" – "раманчык" эратычны, дастаткова разняволены, а як для беларускай літаратуры, у якой жанчыну болей за ўсё распранулі Генрых Далідовіч і Адам Глобус, дык і досыць незвычайны і нечаканы. І ўсё ж ён, "раманчык", з'явіўся своечасова. "Лабух" выйшаў з кухні, а калі яшчэ дадаць, што аповяд вядзецца ад першай асобы, дык, пэўна ж, галоўнага героя, лабуха, будуць атаясамліваць з аўтарам. І прыгоды, эратычную, інтымную біяграфію лабуха звярацьз лёсам паэта і празаіка Н. Дакладней, самога Уладзіміра Някляева, у сябрах, знаёмых лабуха, яго каханак шукаць сяброў, знаёмцаў, каханак паэта і празаіка Н. Вялікай бяды ў гэтых чытацкіх "паралелях" няма. Але, відаць, не дзеля гэтага стварaўся "Лабух". І не з'яўляецца "раманчык" расповядам пра інтымныя прыгоды музыкі. "Лабух" – кніга пра наш час. Пра яго мітрэнгі і катаклізмы. Так, і напісана згодна з характарам гэтага незразумелага часу.

Стылёва вытрыманая як жорсткая ацэнка прастытуцыяванага, надзеленае не лепшымі якасцямі часу гэтая кніга – у пэўнай ступені вердыкт, дыягназ, які выносіць мастаклекар Уладзімір Някляеў. Хіба не здрада пануе наўкола? Хіба не хула правіць баль? Хіба не кампраміс аў уладарства цэпер..? Не пагаджайцеся? Дакажыце зваротнае. На крайні выпадак, калі будзеце шукаць аргументы ў сучаснай беларускай літаратуры, то, мусіць, і не дакажаце.

Раман "Лабух" пераказваць досыць складана. У ім – два галоўныя мастацкія пласты. Пачні расказваць першы, верхні, так бы мовіць, – і можна ўвесці чытача ў зман. Галоўнае ж якраз – знутры. Галоўнае – у думках і развагах галоўнага героя, лабуха, які ўвесь час імкнецца пазбавіцца мітусні і жадае зрабіць свой галоўны выбар. Ці зрабіў? Чытайце "Лабух" і самі шукайце адказ не толькі на гэтае пытанне, але і на свае пытанні, калі вы сабе хаця б яшчэ ставіце.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Астравецкія выявы – на паштовых канвертах

Мала пра што гаворыць бязлікі белы ліст паперы. А калі на ім – родны горад, роднае мястэчка, знаёмы касцёл, партрэт чалавека, чым імем уганаравана назва тваёй вуліцы?.. Хіба гэта не абудзіць, не прымусіць аб нечым родным узгадаць, падумаць?

Вельмі важна, каб роднае, занатаванае, зафіксаванае і растыражаванае нагадвала і ім пра нашу галоўную еднасць – еднасць з радзімай. А значыць: нагадвала ў побыце, у рэчах празаічных, рэчах, якія часта трапляюць на вочы.

Прыкладам – у выявах на канвертах, паштоўках. Мала пра што гаворыць бязлікі белы ліст паперы. А калі на ім – родны горад, роднае мястэчка, знаёмы касцёл, партрэт чалавека, чым імем уганаравана назва тваёй вуліцы?.. Хіба гэта не абудзіць, не прымусіць аб нечым родным узгадаць, падумаць? На абласной нарадзе начальнікаў раённых вузлоў паштовай сувязі Гродзенскай вобласці, што праходзіла ў Астраўцы, на вочы натрапілі два "астравецкія" канверты. Адзін – 2002 года выдання (да рэспубліканскай нарады супрацоўнікаў паштовай сувязі). З выявай у невялікім блоку фрагмента старажытнай карты (пазначаны там і Астравец, і Ашмяны), старой гарадзенскай пячаткі і здымка будынка Астравецкага раённага вузла паштовай сувязі. На другім канверце (выдадзены ў 2003 годзе, у адрозненне ад першага — маркіраваны) – здымак славутага касцёла Прасвятой Тройцы ў вёсцы Гервяты Астравецкага раёна. Абодва праекты "Белпошты" (першы рэалізаваны з удзелам "Гродна аблпошты") не могуць не выклікаць сімпатый, павагі.

Так хацелася б пабачыць на паштовых канвертах "Белпошты", "Гродна аблпошты" выявы знаёмых культавых пабудоў, гістарычных сядзіб. Магчыма, такія выданні і не варта друкаваць вялікімі тыражамі, але затое іх павінна быць па сваіх найменнях як мага больш.

На вялікі жаль, канверты досыць рэдка разглядаюцца як асобны від паштовай прадукцыі. Няма артыкулаў пра канверт і ў цэлым шэрагу беларускіх энцыклапедый. А між іншым, паштовы канверт – не толькі звычайны сродак дзеля адпраўлення карэспандэнцый, але і сапраўдны прадмет мастацтва, гісторыі. І тым больш – з'ява ў філатэліі як найцікавейшым калекцыянерскім занятку.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

■ КАЛЯНДАР

23 лютага. 250 гадоў назад, у 1754 годзе, нарадзіўся Станіслаў Панятоўскі (1754 - 1833), ваенны і дзяржаўны дзеяч Рэчы Паспалітай, генераллейтэнант польскага войска, шэф першай каронная гвардыі, падскарбі вялікі Вялікага княства Літоўскага.

24 лютага. 80 гадоў назад, 24 лютага 1924 года, у вёсцы Павязынь Маладзечанскага раёна нарадзіўся Пётр Кузюковіч – хірург, доктар медыцынскіх навук (1969). Вучань (у часы вайны) Барыса Кіта. З 1974 года – загадчык кафедры фтызіятрыі і пульманалогіі Беларускага інстытута ўдасканалення дактароў, аўтар 6 манаграфій і 120 навуковых работ, у 1995 годзе выбраны членам-карэспандэнтам Міжнароднай АН Еўразіі, з 1999 года – праваможны член АН РБ.

Ашмянскі летапісец расійскай эміграцыі

З адкрыццём доступу да спецсховішчаў літаратуры і дакументаў ва ўжытак расійскага крыніцазнаўства ўведзены многія новыя, дагэтуль невядомыя імёны. Шкада толькі, што — пры ўсіх размовах пра паспяховае шэсце інтэграцыйных працэсаў паміж Беларуссю і Расіяй – вартая ўвагі і ў Беларусі інфармацыя застаецца нам маладаступнай.

Як прыклад, лёс ураджэнца Ашмян Канстанціна Парчэўскага. Па драбніцах збіраю пра яго звесткі, спадзеючыся нешта стварыць на ўзор цэласнага жыццёвага і творчага партрэта земляка-літаратара. Пакуль вядома, што нарадзіўся ён у 1891 годзе. У 1918 годзе – ва ўзросце 27 гадоў (значыць, недзе яшчэ вучыўся альбо працаваў, альбо знаходзіўся на вайне) – законччыў юрыдычны факультэт Пецярбургскага універсітэта. А ў хуткім часе – і псіханеўралагічны інстытут Бехцерава. Як бачым, досыць цікавае кола занятка ў.

У 1920 годзе Канстанцін Канстанцінавіч эмігрыруе ў Балгарыю. Затым – праз 3 гады – пераязджае ў Парыж. Шмат падарожнічае па свеце. Падарожнічае не толькі па Еўропе. Імкнецца даследаваць усе цэнтры расійскай эміграцыі. Уважлівы да аспектаў рэлігійнага жыцця эмігрантаў. У 1936 годзе выдае ў Парыжы кнігу "У Парагвай і Аргенціну". Дарэчы, у 1930-я гады ў Аргенціне ўжо сфарміравався і пэўны асяродак беларускай эміграцыі. Ці цікавіў гэты цэнтр ураджэнца беларускага мястэчка Канстанціна Парчэўскага?

Напрыканцы жыцця пісьменнік вярнуўся ў Расію. У 1945 годзе ён памёр у Маскве. У 2002 годзе ў Маскве выдадзена кніга К.Парчэўскага "Па рускіх вуглах". Варта, відаць, нагадаць яшчэ і тое, што ў 1918 годзе былі выдадзены навукова-публіцыстычныя кнігі нашага суродзіча – "Самавызначэнне народаў" і "Становішча прэзідэнта ў дэмакратычнай рэспубліцы". Вось пакуль і ўсё, што вядома пра ўраджэнца Ашмян Канстанціна Парчэўскага.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

■ ЛЫЖНЫЯ ГОНКІ

Спартакіяда школ

МАЛАДЗЕЧНА, МЯДЗЕЛ. Спартакіяда спартыўных школ краіны прайшла на новым лыжным стадыёне ў Бярозавым Гаі 14-15 лютага.

Прыехалі семнаццаць каманд з выхаванцамі 1989-1990 і 1991-1992 г.н. – усяго каля двухсот удзельнікаў. Старэйшыя хлопцы пераадолелі 7,5 км свабодным стылем і 5 км "класікай", а дзяўчаты – адпаведна па 5 км. Малодшыя хлопцы – па 5 км і дзяўчаты – па 3 км свабодным стылем і "класікай". Першае каманднае месца заняла наваполацкая СДЮШАР.

Мядзельская ДЮСШ пакінула за сабою пятую пазіцыю, якая дае магчымасць за кошт рэспубліканскай федэрацыі выязджаць на старты наступнага сезона. Сярод удзельнікаў малодшага ўзросту на абедзвюх дыстанцыях першынствавала **Вольга Зубар**, а **Ігар Анкудовіч** быў другім. Іх трэнеры **Валерый Далінін** і **Наталля Уцюгова**.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

У нядзелю на гонках у Бярозавым Гаі.

Фота Саятланы ЦІШКО.

Была такая каманда...

Пачатак у нумарах за 30 студзеня, 6 і 13 лютага.

Поспехі 1963 года

У першынстве рэспублікі гулялі толькі адзін круг, і спаборніцтвы завяршыліся яшчэ ў ліпені, прычым "Спартак" ні разу не прайграў. У зоне з 8 каманд мелі першае месца (баланс: +5=2-0 15-5). З будучым трэцім прызёрам брэсцкім "Лакаматывам" была нічыя 0:0. У фінальным турніры 8 каманд гулялі з выхадцамі іншай зоны (баланс: +3=1-0 12-6). З камандай мінскага "Тарпеда", якая заняла другое месца, разышліся ўнічыю 2:2. Баланс фінальнай пулькі атрымаўся такім: +4=3-0 16-8.

Апошняя гульня з віцебскім "Чырвоным сцягам" праходзіла дома і завяршылася з лікам 5:3. Яна ўжо нічога не вырашала, таму загадзя была арганізавана ўрачыстасць. Прадстаўнік федэрацыі футбола ўручыў пераходны прыз, медалі, дыпломы, а мясцовыя ўлады паклапаціліся аб каштоўных прызах.

На працягу жніўня прайшоў кубкавы турнір, удзел у якім у папярэднія сезоны быў для "Спартака" няўдалым. Салідна заяўкай на поспех стала перамога 7:1 у дамашнім матчы 1/8 фіналу. На чвэрцьфінальным выездзе ў Пінску сабралася 5 тысяч гледачоў. У прэсе паведамлялася, што госці здабылі валявую перамогу 2:1 дзякуючы галам **Салаценкава** і **Катоўскага**. Дамашні паўфінал з магілёўскім "Металургам" сабраў 3 тысячы балельшчыкаў – лік 4:1 (хет-трыкам адзначыўся **В.Кандулінскі**).

1 верасня. Фінал. Стадыён "Дынама" (Мінск). 8000 гледачоў.
Спадарожнік (Мінск) – Спартак 1:0.

Склад: **Зайцаў**, **Васаган**, **Бохан**, **Адзінцоў**, **Сіроткін**, **В.Кандулінскі**, **Шэлюх**, **Катоўскі**, **Берасneў**, **Саланенкаў**, **Траскоўскі**.

Успамінае **Анатоль Берасneў**:

— Нам забілі гол з парушэннем правілаў на апошніх хвілінах. Зайцаў трымаў мяч у руках ля самых варот. Нападаючы саперніка падбег і проста штурхнуў нашага галкіпера разам з мячом у сетку, але суддзі гол залічылі. Адказныя асобы потым тлумачылі, што ў выпадку нашай перамогі толькі адна каманда ад БССР, а не дзве, магла б выступіць у Кубку СССР сярод КФК.

Праз два тыдні "Спартак" дэбютаваў у "Кубку мільёнаў" (так яшчэ называўся гэты турнір).

15 верасня. 1/16 фіналу.
Спартак – Зорка (Смаленск) 4:1 (1:1).

Галы: Саланенкаў (19, 71), Катоўскі (49), Траскоўскі (86); (17).

Аб гэтай баталіі з гумарам расказвае **Юрый Адзінцоў**:

— Мы іх тут злавілі як "дваравых". Яны прыехалі і напярэдадні прыйшлі на нашу трэніроўку. Я ж для сваіх лідэраў правёў заняткі раніцай і сказаў, каб селі на трыбуны і не злазілі, а паказаў гасцям слабейшых гульцоў.

"Падпусцілі" Васю-"мільянера" (вядомага балельшчыка **Васіля Разанава**, у якога "вадзіліся" грошы). Ён "нагнаў вецер" пра нашу каманду: "Ды яны такія п'яніцы, ды куды ім...".

А яшчэ смаляне з вечара ў чыгуначным рэстаране "добра" пасядзелі, а надвор'е назаўтра было спякотнае...Пасля гульні плакалі, перапіліся – іх павысаджвалі з поезда, у Мінску ледзь справа гаўптвахтай (бо ваеннаслужачыя!) не скончылася.

Памятаю ў гэтым матчы гол Траскоўскага, бо ён забіў з маёй падачы, а я рэдка падключаўся да атак. Падкруціў яму мяч з левага боку пад левую "лапу". Ён як "злавіў" на нагу "шчыльна", дык паміж вушэй варатара і "прасвісцела".

22 верасня. 1/8 фіналу.
Метэор (Днепрапятроўск) – Спартак 2:2 (2:1).

Галы: (10), (30); Траскоўскі (4), Сіроткін (47).

У прэсе паведамлялася, што матч з уладальнікам Кубка Украіны прайшоў у напружанай абстаноўцы і насіў грубаваты характар, бо ў гаспадароў было адно выдаленне, а ў гасцей – два. Дадатковыя паўгадзіны не выявілі мацнейшага, таму была прызначана перагульнёўка. Па газетных дадзеных, яна адбылася 25 верасня, але ветэраны "Спартака" ўспамінаюць, што матч прайшоў ужо на наступны дзень.

Метэор – Спартак 3:1 (1:1 – у асноўны час; 2:0).

Галы: (83), (95), (100); Катоўскі (44).

Гаспадары з цяжкасцю пераадолелі маладзечанскі бар'ер, а потым сталі трэцімі па выніках розыгрышу.

Неймавернае напружанне гэтых матчаў прыгадвае **Альберт Зайцаў**:

— Ну, як тут гаварыць? Паехалі адзінаццаць чалавек у абрэз. Першы дзень згулялі ўнічыю. На наступны дзень у нас тыя ж людзі выходзяць. Асноўны час – 1:1. Зноў прызначаны дадатковы час. Адзін з партнёраў сядзіць побач і гаворыць:

– Калі зараз яны не заб'юць, я паварочваюся і б'ю табе сам – не магу больш, лыткі ў мяне ўжо "адыходзяць".

Калі сапернікі забілі гол, дык мы і рады былі. А што рабіць? Яшчэ адна перагульнёўка? Сілы няма, ды і ў нас ужо былі білеты заказаныя на зваротны шлях.

Працяг будзе.
Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Табло

■ КАНКУР

МАЛАДЗЕЧНА. На чэмпіянаце краіны ў Ратамцы 12-15 лютага паспяхова выступілі былыя і цяперашнія выхаванцы раённай ДЮСШ.

Сяргей Пятроў з канём Выбарам перамог у самым прэстыжным старце: "Кубак" з вышынёй перашкодаў у 150 см. З тым жа канём ён заняў другое месца на 140 см ("Два гіта") і трэцяе месца на 140 см.

Віктар Пятроў першынстваваў на 125 см з Сіндзі і быў другім на 140 см з Віднай. **Алена Вальчык** перамагла на 140 см ("Два гіта") з Бабетай. **Вольга Макей** стала трэцяй на 125 см з Фройлейн.

Трэнер спартсменаў **Уладзімір Пятроў** расказаў, што ёсць значныя праблемы з утрыманнем коней. Апошнім часам яно пагоршылася, у першую чаргу, не хапае кармоў.

■ ПАЛІЯТЛОН

МАЛАДЗЕЧНА. У адкрытым чэмпіянаце краіны ў Віцебску ў складзе зборнай вобласці прынялі ўдзел чацвёра мясцовых мнагаборцаў.

Найлепшы вынік паказала **Алена Відзякіна**, якая стала пераможцай у сваёй узроставай групе. Яна змагалася ў пнеўматычнай стральбе, гімнастычных адцісканнях і лыжным бегу на 3 км.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ШАХМАТЫ

МЯДЗЕЛ. У Купе прайшоў шахматны турнір.

На гэты раз — юбілейны, 20-ты па ліку. Упэўнена перамог у ім жыхар Кабыльніка **Уладзімір Паляшчук**.

Аддзел інфармацыі.

■ ФУТБОЛ, МІЖСЕЗОННЕ

Перамены ў «Маладзечна-2000»

Смаргонь

Турнір у Шчучыне з-за дрэнных умоваў надвор'я не адбыўся, затое праведзены кантрольныя сустрэчы ў Лідзе на снежным пакрыцці.

11 лютага. Ліда – Смаргонь 0:1.

Гол: **Гамановіч** (75).

12 лютага. Ліда – Смаргонь 0:0.

Другія склады. Ліда – Смаргонь 0:4.

Галы: **Аначэнка** – 2, **Судзін**, **Рыбак**.

На збор у Алушту разам з трэнерскім штабам адправіліся 23 футбалісты.

Сярод іх 14 "старажылаў": варатар **Шляхавой**, абаронцы **Давідовіч**, **Дукса**, **Курак**, **Сінічын**, **Судзін**, **Трындзюк**, паўабаронцы **Дзігілевіч**, **Карасёў**, **Кукалевіч**, **Кухлей**, **Тарасаў**, **Шырабокаў**, нападаючы **Кітурка**. Зазначым, што няма ў гэтым спісе **Валавіка**, а Дуксу трэнеры будуць спрабаваць як абаронцу.

Таксама паехалі 9 навічкоў, якія знаходзяцца на праглядзе. Даюцца назвы апошніх каманд і статыстыка летатняга выступлення за іх. Варатары **Вячаслаў Канашэвіч** (1970, "Камунальнік", Д2, 24 матчы), **Альберт Рыбак** (1973, "Нёман", Д1, 15), абаронца **Вадзім Дыро** (1986, РВАР, Д3, 2) – выхаванец смаргонскай ДЮСШ, паўабаронцы **Віталь Гамановіч** (1974, "Нафтан", Д1, 3), **Юрый Раманоўскі** (1975, "Нафтан", Д1, 5), **Яўген Задарожны** (1983) – украінскі легіянер з Луганска, нападаючыя **Алег Вярбіцкі** (1973) – гуляў летась у Фінляндыі, **Віктар Урублеўскі** (1978, "Маладзечна-2000", Д1, 14, 1 гол), **Дзмітрый Аначэнка** (1978, "Камунальнік", Д2, 27, 2).

Маладзечна-2000

У клубе адбыліся істотныя змены. Трэніровачным працэсам кіруе **Віталь Казяк**, яму дапамагае **Аляксандр Гармаза**. Камісію па прыёмцы ўсіх клубных справаў узначаліў **Уладзімір Галубко**. Усе яны на бягучым тыдні толькі прыступалі да выканання сваіх абавязкаў, так што пакуль перамены не набылі поўнай канкрэтыкі.

На працягу апошняга месяца на нерэгулярных занятках прысутнічалі выключна мясцовыя гульцы, ды і то не ўсе. Напрыклад, у сталічных клубах вышэйшай лігі праходзяць перадсезонную падрыхтоўку **Дараховіч**, **Лявончык**, **Ляпета** і **Мятліцкі**, а **Альховік** ужо вельмі блізкі да таго, каб працягнуць кар'еру ў "Дняпры-Трансмашы". Што тычыцца іншагародніх футбалістаў, то дакладна вядомы пераход Хамутоўскага ў "Зорку-ВА-БДУ".

Яшчэ адна навіна тычыцца "паляны" гарадоцкага стадыёна – яна будзе рамантавацца. Пагэтаму дамашнія матчы першага круга могуць быць праведзены альбо на стадыёне ДЮСШ, альбо ў Чысці.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ МІНІ-ФУТБОЛ

Дарослыя – першыя, юнакі – другія

МАЛАДЗЕЧНА. Пасля перамогі на дамашнім занальным турніры каманда горада ездзіла 13-14 лютага на фінальныя спаборніцтвы ў Барысаў.

1. Маладзечна	##	13
2. Нясвіжскі раён	6:6	8
3. Смалявіцкі раён	10:2	7
4. Слуцк	7:3	7
5. Дынама (Бар.)	10:2	6
6. АГУ (Барысаў)	3:1	1

Найбольш галоў забілі **Вышынскі** (14), які прызнаны лепшым гульцом турніру, і **Татун** (7). Таксама ў складзе былі варатар **Мароз**, палявыя **Грыхуцік**, **Дрозд**, **Касцюк**, **Невядомскі**, **Смірноў**.

У спаборніцтве юнакоў удзельнічалі калектывы 1989 г.н. Трэнер Аляксандр Гармаза палову каманды склаў з хлопцаў 1990 г.н.

Занальны турнір адбыўся ў зале ЗМК 19-20 студзеня. Гаспадары першынствавалі, атрымаўшы перамогі над Заслаўем 6:3, Лагойскім раёнам 6:1, Маладзечанскім раёнам 11:2. Найбольш галоў забілі: Ігар Алсуф'еў – 7, Антон Капцюг і Сяргей Корсак – па 5.

Фінальны турнір прайшоў у Барысаве 10-11 лютага і прынёс другое месца.

1. Салігорск	1:6	6
2. Маладзечна	##	6
3. Нясвіжскі раён	4:3	3
4. Барысаў	6:5	3

Найбольш забілі **Алсуф'еў** (4) і **Капцюг** (3). Лепшым абаронцам быў прызнаны **Сяргей Космач**, а прыз глядацкіх сімпатый дастаўся Алсуф'еву.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

ВІНШАВАНКІ

Валерый Браніслававіч Трацяк!
Шчыра віншуем цябе з днём нараджэння!

Для нас цябе няма на свеце даражэй.
Адзін ты ў нас, як у нябёсах сонца.
І Бог цябе няхай заўсёды беражэ,
І зорка шчасця свеціцца бясконца.
Сям'я Трацякоў.

Паважаны **Сяргей Іванавіч Шабан**! Віншуем цябе з 23-годдзем! Жадаем кахання, шчасця, дабрабыту і добрых усмешак! *Сябры і сяброўкі.*

Валерыя Трацяка віншуем з днём нараджэння! Жадаем надзейных сяброў, цікавых падарожжаў і лёгкіх заплечнікаў. *Клуб "Пралеска Тур".*

Валерыя Трацяка сардэчна віншуем з днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, цікавых ідэй і разумных паслядоўнікаў. *Работнікі ЦПР.*

Валерыя Браніслававіча Трацяка, любага кіраўніка, віншуем з днём нараджэння!!! Добрага Вам настрою і прыемных умоў. *МА ГА "ХСДМ".*

Міхаіла Яўгенавіча Франюка са Смаргоні шчыра віншуем з 50-годдзем! Няхай у душы заўжды будзе светла і радасна. *Сябры з Маладзечна.*

Таццяну Еўдакімаўну Радзівонаву віншую з днём нараджэння! Жадаю ўсяго, чым жыццё багата, здароўя і сямейнага дабрабыту. *Ганначка.*

Цётачку Іру віншуем з днём нараджэння! Жадаем здароўя, шчасця, кахання і заставацца заўсёды такой жа вясёлай і прыгожай. *Сям'я Драздоўскіх.*

Маладзечанскі турклуб "Пілігрым" віншуе з днём нараджэння **Аксану Кірылюк, Вадзіма Прончанку** і **Андрэя Іванова**! Жадае моцнага здароўя, выдатнага настрою і ўсяго найлепшага.

Мікалая Вікенцьевіча Чараповіча віншуем з днём нараджэння! Жадаем узаемаразумення і пражыць так, каб не пражыць дарэмна. *Сям'я.*

Марыю Альбінаўну Кажарновіч віншую з днём нараджэння! Здароўя Вам, сямейнага дабрабыту, апекі Маці Божай. *Ганначка Чараповіч.*

Софію Шчасную віншуем з 50-годдзем. Дарагая жоначка і матулечка, жадаем табе шчасця, удачы і здароўя. *Муж Міша, сынок Дзімка.*

Івана Іванавіча Пасеку віншуем з днём нараджэння. Жадаем табе моцнага здароўя і шчасця. *Жонка і дзеці.*

Святлану Гарбузаву віншуем з днём нараджэння. Жадаем здароўя, кахання, сямейнага шчасця. *Сям'я Кунавіч з Вілейкі.*

Дарагая **Ніна Канстанцінаўна Гуд**! Віншую Вас з днём нараджэння! Здароўя Вам, шчасця, кахання і дабрабыту. *Сяброўка.*

Мікалая Крука віншуем з 30-годдзем! Жадаем моцнага здароўя, шчасця, кахання і поспехаў у жыцці. *Твае родныя.*

Кацярыну Сцяпанаўну і **Аляксандра Мікалаевіча Кулакоў** віншуем з 25-годдзем з дня шлюбу! Шчасця, здароўя, сямейнага дабрабыту. *Ад дочак.*

Яўген Ляпцюк! Дарагі муж! Віншую цябе з днём нараджэння! Здароўя, сямейнага дабрабыту, поспехаў у працы. *Рэгіна.*

Пятра Пятрагу з Краснага віншуем з днём нараджэння! Здароўя, Боскай пяшчоты, апекі і блаславення. *Вернікі.*

Таццяну Фёдараўну Савіцкую віншуем з днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя на доўгія гады, поспехаў і надзейных сяброў. *Калегі.*

Самых цудоўных і непаўторных мужчын – **Аляксандра Манцэвіча, Сяргея Мацюшова, Сяргея Гайковіча, Аляксандра Салагуба, Алеся Карлюкевіча, Аляксандра Гулака, Ігара Кіцікава, Міколу Гайдука, Міхася Чарняўскага, Віталя Паўлоўскага, Міколу Ліпскага** – віншуем з Днём абаронцаў Айчыны! *З павагай ад жанчын "РГ".*

Валерыя, **Ігара**, **Уладзіміра** і **Сяргея Трацякоў** віншуем з Днём абаронцаў Айчыны! *Валянціна і Зінаіда.*

Аляксандра Цупу, **Сяргея Карніловіча**, **Мікалая Бондара** віншуем з Днём абаронцаў Айчыны! Жадаем здароўя, шчасця і ўдачы. *Ліля і Алеся.*

Вітаю са святам дарагіх мужчын Уладзіміра, Сяргея, Паўла, Леаніда, Аляксандра, Яўгена, Рыгора, Васіля. Жадаю здароўя і шчасця. *Зінаіда.*

Татачку і **Сашку** з надыходзячым святам! Каб Анёл ахоўнік асцерагаў вас дзе б ні былі. *Мама, Ганначка.*

Мужчын групы 3 "АК" з надыходзячым святам! Жадаем вам заўсёды заставацца мужчынамі. *Вашы дзяўчаты.*

Мужчын Вілейскага каледжа з надыходзячым святам! Здароўя, дабрабыту, поспехаў ва ўсім. *З павагай гр. 3 "АК".*

Сяргея Узгорку з Вілейкі з Днём абаронцаў Айчыны! Жадаю шчасця, здароўя і кахання! *Жонка Святлана.*

Віталя Рака, таварышаў па службе, камандзіраў батальёна в/ч 04152 віншуем з Днём абаронцаў Айчыны! *Сям'я Рак.*

ЗНАЁМСТВЫ

Шукаю сяброў для перапіскі на Біблейскія тэмы. Адкажу ўсім! 220006, Мінск, а/с 47.

Прыемная, сімпатычная жанчына, 41/165/73, жыллём забяспечаная, жадае пазнаёміцца з самастойным мужчынам (39-49 гадоў) для сур'ёзных адносін. 222310, Маладзечна-7, а/с 23.

Дзе ты, мой адзіны, добры, прыстойны? Адгукніся! Цябе шукае добрая, пяшчотная жанчына, 49/164/84, для сумеснага жыцця. 222340, Валожын, п/п МС 0646844.

Купон 8

рэгіянальная газета

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы». Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў. Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

тэкст

прозвішча, імя, адрас (не для друку)

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!
Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання і нумар дакумента ўладальніка. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

■ ШАШКІ

Шашыст у спартроце

Як вядома, у былыя часы лепшых спартсменаў пры призыве ў рады Савецкай Арміі (а тады вызваліцца ад гэтага пачэснага абавязку было вельмі складана, ды і ахвотных амаль не знаходзілася) залічвалі ў спартроты, дзе яны не так часта трэніраваліся, як пастаянна выязджалі на разнастайныя спаборніцтвы.

У адно з такіх вайсковых падраздзяленняў завітаў генерал. Да гэтага візіту высокага госця загадзя старанна рыхтаваліся. Спачатку ўсё ішло гладка. Генерал трымаў прамову перад асабовым складам і выказваў свае ўражанні ў надта прыемных выразах. І раптам ён убачыў у канцы шарэнгі вайскоўца зусім не бравага выгляду. Даволі нестандартнага целаскладу, той стаяў з расшпіленым каўнерыкам і ўвесь час круціўся, усяляк парушаючы стойку "смірна".

Генерал пераліпніў сваю прамову і паклікаў начальніка спартроты.

— Хто гэта? – строга спытаў ён, указаўшы пальцам у канец шарэнгі, і нахмурыў брыво.

— Гэта шашыст, таварыш генерал, — прагучаў адказ.

— А-а, — працягнуў генерал, — тады іншая справа.

Ён махнуў рукой і прадоўжыў сваё выступленне вайскоўцам-спартсменам.

Па рэгіёну

Валожыншчына заўсёды славілася сваімі самабытнымі спартсменамі, у тым ліку і шашыстамі. Яшчэ ў 1960-1980 гадах яе гонар на розных спаборніцтвах паспяхова абаранялі кандыдаты ў майстры спорту браты **Аляксандр і Георгій Букштановічы** з вёскі Мінці. Георгій не адзін раз удача гуляў па перапісцы і на ўсесаюзных турнірах. Пазней да іх удала падключыўся і настаўнік Суднікаўскай СШ **Мікалай Саўкін**. Ён і цяпер паспяхова выступае як на першынстве раёна, так і ў турнірах па перапісцы.

Добрых вынікі ў шашачных спаборніцтвах паказвае **і Станіслаў Матус** з Валожына, які працуе вартаўніком у ПМК-65. Па яго слядах пайшоў і сын Сяргей. Ён вучыцца ў мясцовым ПТВ-208, прымае актыўны ўдзел у многіх мерапрыемствах, гуляе па перапісцы ў першынстве Мінскай вобласці, займаецца складаннем шашачнай кампазіцыі.

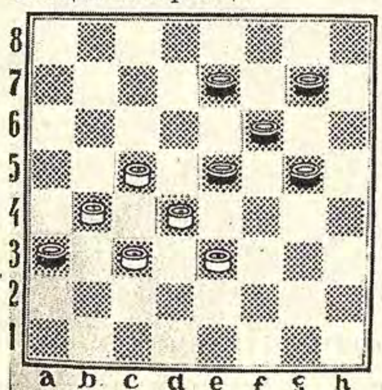
Міні-партыя

Працягваем друкаваць кароценькія партыі з пасткамі і камбінацыямі ў пачатку гульні.

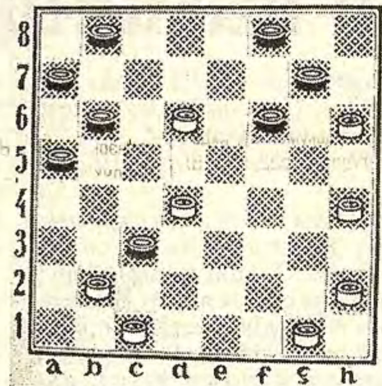
1. e3-d4 b6-c5 2. d4:b6 a7:c5 3. c3-b4 f6-e5

4. g3-h4 g7-f6 5. f2-g3 f8-g7 6. e1-f2 ? Дрэнны ход. Белыя даюць магчымасць партнёру з дапамогай 6...f6-g5 зрабіць вялікі размен, аднак у чорных зусім іншы намер. Знайдзіце за іх камбінацыю, дзе яны апошнім ударам здымаюць 5 белых шашак.

Для самастойнага рашэння прапануюцца яшчэ дзве канцоўкі. У абедзвюх белыя пачынаюць і выйграюць.

№1. Іван Кобцаў

№2. Сяргей Матус

Зверце рашэнні ("РГ" ад 19.12.2003 г., №51).

№1. 7... e7-f6! 8. b4:d6 f6-g5 9. h4:d4 c7:a1x.

№2. 3... g5-h4! 4. b4:d6 h4:f2 5. e1:g3 c7:h4 x

Правільна рашылі **Анатоль Гомза** (Вілейка), **Леанід Жыхар** (Крывічы), **Сяргей Матус** (Валожын), **Даша Рогач** (Маладзечна).

Чакаем вашых новых пісем!

Анатоль РОГАЧ,
кандыдат у майстры спорту.

Кінатэатр «Радзіма»

20-22 лютага. "Двайны фарсаж", ЗША, баявік. Сеансы: 20 лютага – у 17.00, 19.00 і 21.00, 21 і 22 лютага – у15.00, 17.00, 19.00 і 21.00.

23-29 лютага. Прэм'ера. "Брус усёмагутны", ЗША, камедыя – у 17.00, 19.00 і 21.00.

Для дзяцей

21, 22 лютага. "Казка пра страчаны час", Расія – у 13.00.

21 лютага — дабрачынны сеанс, сродкі ад якога будуць пералічаны на будаўніцтва бібліятэкі, "Пялёсткі надзеі", ЗША, рамантычная камедыя – у 13.00.

Кожную суботу ў 21.00 – дыскатэка.

Працуе бар. Камп'ютэрныя гульні.

Тэл. для даведак: 7-15-92, 7-06-30.

■ ІМЯНІНЫ

20 лютага Праваслаўныя: Лукі, Парфена. **Каталіцкія:** Лявона.

21 лютага Праваслаўныя: Захара, Савы, Фёдара. **Каталіцкія:** Элеаноры, Пятра, Фелікса.

22 лютага Праваслаўныя: Генадзя, Інакенція, Маркела, Нікіфара, Панкрата. **Каталіцкія:** Малгажаты, Марты.

23 лютага Праваслаўныя: Валянціны, Ганны, Паўлы, Парфірыя, Прохара. **Каталіцкія:** Дамяна, Палікарпа, Рамана.

24 лютага Праваслаўныя: Гаўрылы, Дзмітрыя, Уласа. **Каталіцкія:** Мацея.

25 лютага Праваслаўныя: Марыі, Таццяны, Аляксея, Антона, Мялеція, Яўгена. **Каталіцкія:** Віктара.

26 лютага Праваслаўныя: Зоі, Святланы, Сцяпана, Сямёна. **Каталіцкія:** Аляксандра, Міраслава.

■ КОНКУРСЫ

Прыз – відэакасета

Прывітанне вам, шаноўныя ўдзельнікі конкурсу! Рады, што вы такія актыўныя і эрудзіраваныя. З 23-х адказаў, прысланых у рэдакцыю, няправільным аказаўся толькі адзін. Аўтар ліста адказаў на пытанні правільна, але вось літары пераставіць не здагадаўся. Таму імя і прозвішча знакамітага акцёра і кінарэжысёра 20 стагоддзя ў яго гучала так: Рачіл Айчлап. На самой жа справе гэта Чарлі Чаплін.

Перш чым прапанаваць вам новае заданне, падвяду вынікі папярэдняга конкурсу і скажу, што фартуна на гэты раз усміхнулася жыхарцы Маладзечна **Ірыне Шпілеўскай**. Калі ласка, заходзьце да нас за сертыфікатам. А касету зможаце атрымаць там, дзе вам зручней: у гандлёвых пунктах аўдыё- і відэатавараў, размешчаных у магазінах "Дзіцячы свет", "Пасаж", на калгасным рынку альбо на міні-рынку "1000 дробязяў".

Дарэчы, чакае сертыфікат на права атрымання відэакасеты і віляйчанку **Ганну Сянько**, якая стала пераможцай мінулага конкурсу. Будзеце ў Маладзечне, калі ласка, зайдзіце ў рэдакцыю.

А цяпер – новае заданне, адказы на якое чакаем 10 дзён.

Сёння гэта імя (пытанні 1-8) і прозвішча (пытанні 9-12) вядомай актрысы, якая ў адным з савецкіх фільмаў сыграла ролю цыганкі.

1. Хто з гэтых спецыялістаў вырашае ў калгасе пытанні па земляробстве? (Кравец. Штурман. Аграном.)
2. Якое прозвішча носіць вядучая тэлеперадачы "Кліпабойма" (на БТ-1)? (Раніца. Вечар. Ноч.)
3. Як называецца месца ў пустыні, дзе ёсць вада і расліннасць? (Курорт. Джунглі. Аазіс.)
4. Што з пералічанага было вынайдзена першым? (Радыё. Тэлефон. Кіно.)
5. Якая з гэтых краін знаходзіцца ў Афрыцы? (Нігер. Бутан. Сурынам.)
6. У якім з гэтых гарадоў знаходзіцца музей Вікторыі і Альберта? (Лондан. Пекін. Вашынгтон.)
7. Якая зорка на небе самая яркая (пасля Сонца)? (Вега. Сірыус. Палярная.)
8. Якая з гэтых рыб адносіцца да сямейства карпавых? (Язь. Сіг. Фарэль.)
9. Які з пералічаных прадуктаў змяшчае найменшую колькасць калорый? (Цукар. Морква. Хлеб.)
10. Як звалі легендарнага дзеда, галоўнага героя аповесці Якуба Коласа "Дрыгва"? (Базыль. Талаш. Міхед.)
11. Які з гэтых прыбораў прызначаны для вымярэння атмасфернага ціску? (Анероід. Гігрометр. Псіхрометр.)
12. Хто з названых нямецкіх фізікаў не быў удастоены Нобелеўскай прэміі? (Рэнтген. Герц. Ом.)

Для тых, хто далучыцца да нас упершыню, паведамляем, што правілы гульні наступныя. Па-першае, вы павінны адказаць на прапануемыя пытанні, да кожнага з якіх даюцца тры варыянты адказаў, адзін з якіх – правільны. Па-другое, з кожнага слова адказу трэба ўзяць першую літару і скласці з іх загадкавыя словы.

Конкурс вядзе
Мікола ЛІПСКІ.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- А/м з Германіі пад заказ, нізкія цэны, хутка. Т. (8-029) 6417853.
- А/м з Германіі ці пад заказ. Т. у Маладзечне 50183, (8-029) 6560483.
- Аўдзі. **КУПЛЮ ІНШАМАРКУ 1985-95 г.в.** Т. (8-029) 6336667.
- Аўдзі-80, 1991 г.в., 1,8К, бардовы металік, ц/з, 2900 у.а. Т. у Вілейцы 51423, (8-029) 6698934.
- Аўдзі-80, 1987-88 г.в., бочка, 1,8Б, ц/з, сігналізацыя, 2250 у.а., торг; Джэту-2, 1985 г.в., 1,8к, 1350 у.а., торг. Т. у Вілейцы 58845, (8-029) 7783696.
- Аўдзі-80, 1988 г.в., 1,8, цёмнасіняя. Т. у Вілейцы 33579.
- Аўдзі-100, 1985 г.в., 1,8, г/б. Т. у Маладзечне 53827, (8-029) 7761687.
- БМВ-518, не гнілы, 700 у.а., торг. Т. у Вілейцы 57994.
- БМВ-524 ТД, 1988-89 г.в., цёмна-шэры, 3300 у.а. Т. у Астраўцы 36630.
- ВАЗ-21011, 1980 г.в., белы. Т. у Вілейцы 54556, 56007.
- ВАЗ-21013, 1981 г.в. Т. у Вілейцы 46374.
- ВАЗ-2103, 1978 г.в., 1,6Б, 800 у.а. Т. у Вілейцы 57938.
- ВАЗ-21043, 1992 г.в., 1100 у.а. Т. (8-029) 7644184.
- ВАЗ-2105, 1987 г.в., добры стан, V-1,5, 5КПП, 1050 у.а., торг. Т. у Ашмянах 39552, (8-029) 6809646.
- ВАЗ-21061, 1989 г.в., колер бэжавы, выдатны стан, кошт 1150 у.а. Т. у Вілейцы 58461.
- ВАЗ-21063, выдатны стан, 800 у.а., торг. Т. (8-029) 7611553, (8-029) 7611564.
- ВАЗ-2104, 1994 г.в., чырвоны, 1400 у.а. Т. у Маладзечне 77973.
- ЗІЛ-130, дыз., тэнт. Т. у Смаргоні 94792.
- М-2140, 40 у.а. Т. у Маладзечне 36525.
- Масквіч-2141, 1990 г.в., добры стан. Т. (8-029) 7679411.
- Мазду-323 універсал, 1991 г.в., 1,6і, 1700 у.а., тэрмінова. Т. у Маладзечне 77198, (8-029) 7792884.
- Мазду-323, 1,5Б, 1,6і па з/ч. Т. у Маладзечне 36525, (8-029) 7736525.
- Мазду-323, 1984 г.в., 1,3Б, 500 у.а. Т.у Маладзечне 77043, (8-029) 6553719.
- МАН-14192, 1984 г.в., выдатны стан, капрамонт рухавіка, добрая гума. Т. (8-029) 6821621.
- МВ-200 D, 1988 г.в., кузаў 124, АКПП, выдатны стан, 3300 у.а., торг. Т. у Вілейцы 58160.
- Мерседэс-240, 1981 г.в., шэры, ідэальны стан. Т. у Маладзечне 32520, (8-029) 7649303.
- Мерседэс-409, 1988 г.в., 3,0Д, груз., гід./барт. Т. у Маладзечне 37051.
- Мерседэс-190Е, 1984 г.в., 2,0і, ц/з, г/у, люк, 1650 у.а. Т. у Маладзечне (8-029) 6581626.
- М/а Рэно Трафік, 2600 у.а., торг. Т. у Вілейцы 74385, у Маладзечне 99552.
- Опель Аскону, 1983 г.в., дызель, 5-дзверны, добры стан, 800 у.а. Т. у Вілейцы 58381, (8-029) 6275394.
- Опель Астру, 1994 г.в., 1,6 мона, шэры металік, 3-дзверны, без прабегу па РБ. Т. (8-029) 6681649.
- Опель Вектру, 1990 г.в., 1,6 бензін, мона, люк, ц/з, металік, 1800 у.а. Т. у Вілейцы 59223, (8-029) 6863577.
- Опель Кадэт, 1983 г.в., 1,3 бензін, выдатны стан, 700 у.а. Т. (8-029) 7602359.
- Рэно Кліа, 1991 г.в., 1,2 бензін, 5-дзверны, б/у гума R13, R14, R15. Т. у Маладзечне 70206.
- Рэно Лагуну, 1995 г.в., 1,8 газ-бензін, зялёны металік, ц/з, г/у, імабілайзер, 4500 у.а. Т. у Маладзечне 98242.
- Сеат Таледу, 1995 г.в., 2,0 ГБ, ц/з, л/д, г/у, 2 airbag, кандыцыянер, эл/п, велюр. Т. у Маладзечне 77131, (8-029) 7685803.
- УАЗ-469 – 2 а/м, 650 у.а. Т. (8-029) 7755938.
- ФВ Гольф, 1986 г.в., дызель, выдатны стан, 1350 у.а. Т. (8-029) 6478193.
- ФВ Пасат універсал, 1983 г.в., 1,8К, 700 у.а., торг. Т. у Вілейцы 74391.
- ФВ Пасат, 1990 г.в., ТДІ; Форд Эскорт, 1994 г.в. Т. у Вілейцы 51907, (8-029) 6248903.
- Форд Мандэа, 1994 г.в., нядаўна з Германіі. Т. (8-029) 7629071.
- Форд Сіеру, 1984 г.в., нядорага, тэрмінова. Т. у Маладзечне 50271.
- ФВ Пасат; гараж, дачу, газавую пліту б/у. Т. у Маладзечне 30178, (8-029) 6561592.
- ФВ Пасат, 1986 г.в., 1,8Б, універсал, 4х4. Т. у Вілейцы 51867.
- ФВ Пасат, 1990 г.в., 1,8 мона, гідраўзмацняльнік, АБС, кар. фар, электралюк. Т. у Маладзечне 52315.
- ФВ Сантану, 1984 г.в., бензін, 1350 у.а., торг. Т. у Вілейцы (8-029) 6022406.
- Фіят Тэмпру, 1993 г.в., з Германіі. Т. у Вілейцы 45376.
- Форд Арыён, 1994 г.в., 2ПБ, АВС, карэктар фар, зялёны металік. Т. у Вілейцы 58321.
- Форд Скорпіё, 1986 г.в., 1490 у.а. Т. у Вілейцы 53063.
- Форд Скорпіё, 1987 г.в., 2,5Д, 1650 у.а. Т. у Маладзечне 69818.
- Форд Транзіт, 1994 г.в., 2,5Д, дубль-кабіна, тэнт, новая гума. Т. (8-029) 6754165.
- Форд Эскорт, 1994 г.в., Б, універсал, толькі з Германіі, 2300 у.а. Т. (8-029) 6636549.
- Форд Эскорт, 1990 г.в., 1,8Д. Т. у Вілейцы (8-029) 6300857.
- М/а Рэно Трафік, 1985 г.в., 2,1Д. Т. у Вілейцы (8-029) 6300857.
- М/а ФВ Т-2, 1982-83 г.в., 1,6Д, 5КПП, 1750 у.а., торг. Т. у Маладзечне 41773.

ІНШАЕ

- А/шыны 205/70, R14, ІД-220 – 2 шт. Электрастанцыю ГАБ-1-0/230. Т. у Мядзеле 53577.
- Запчасткі да ВАЗ-2101. Т. у Вілейцы 33532.
- Запчасткі б/у да "Опель Кадэт". Т. (8-029) 6392040.
- **ПРЫЧЭП "БОБРОНОК". Т. (8-029) 6750785.**
- Рухавік да Аўдзі, ФВ, 1,6 бензін; сядзенне да м/а Форд, сярэдні рад; фаркоп. Т. у Маладзечне 31822 (служб।.), (8-029) 6523090.
- Фаркоп "Аўдзі-100". Т. у Вілейцы 56291.
- Дыскі а/м R-13, 14, 15. Т. (8-029) 6291938.

КУПЛЮ

- Аўтамабіль, які вам надакучыў. Т. (8-029) 6804325.
- ФВ, Аўдзі – з дэфектамі. Т. у Маладзечне 37335, (8-029) 7798407.
- Форд Сіеру, хэчбэк, ржавы, няспраўны, можна без дакументаў, нядорага. Т. у Маладзечне 34522, (8-029) 6234522.
- Аварыйную іншамарку. Т. (8-029) 6210173.
- Хонду Акорд, Прылюд, Легенд, Сівік-Шатл з 1986 г.в., у любым тэх. стане, да 1000 у.а. Т. (8-029) 6291938.

ІНШАЕ

- Гуму новую да грузавой і с/г тэхнікі. Т. (8-029) 6611854.
- Прычэп да л/а, вонкавыя колы, можна т/р. Т. у Вілейцы 32186.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- 1-пакаёвую кватэру (Макоўе) ці памяняю на 2- ці 3-пакаёвую з даплатай. Т. у Вілейцы 58395.
- 2-пакаёвую кватэру, р-н "Зеніт". Т. у Вілейцы 57573.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 53722.
- 3-пакаёвую кватэру ў г.п. Нарач. Т. у Мядзеле 49871.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы (р-н "Зеніт"), 60/38,5/91, тэлефон, зашклёная лоджыя. Т. (8-029) 6306792.
- 3-пакаёвую кватэру ў пас. Турэц-Баяры ў добрым стане. Т. (8-029) 6521971.
- Гандлёвае месца з кіёскам у Маладзечне па вул. Л.Талстога (каля калгаснага рынку), магчымы абмен на гараж ці л/а (можна не на хаду). Т. (8-029) 6372633.
- Дачу ў 6 км ад Смаргоні, лазня, хлеў, вада, 2000 у.а., торг. Т. у Маладзечне 65704.
- Дом недабудаваны (Макоўе) ці памяняю на 2-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 58302.
- Дом 2-павярховы. Т. у Вілейцы 33170 (пасля 19.00).
- Дом у в. Цынцавічы у добрым стане, участак 0,3 га. Т. у Вілейцы 54177.
- Дом. Дорага. Т. у Маладзечне 52426 (хатні), 52663 (службовы).
- Дом у в. Стульгі, Ашмянскі р-н (прыгранічча). Т. у Астраўцы 38637.
- Дом, 40 сотак, вялікі сад, блізка чыгунка. Т. у Валожыне 58829.
- Дом у цэнтры Вілейкі. Т. у Вілейцы 53325.
- Дом недабудаваны ў п. Сасновы Бор, Маладзечанскі р-н, 1,5 км ад горада. Т. у Маладзечне 98195 (пасля 18.00).
- Павільён, 25 м², цэнтр Маладзечна, ёсць вада, каналізацыя, туалет. Т. у Маладзечне 75752, 42711.

КУПЛЮ

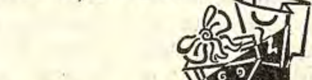
- 2- ці 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 53722.
- 3-пакаёвую кватэру, дом у Вілейцы. Т. 32470.
- Дом у Вілейцы. Т. 33347, (8-029) 6792840.
- Дом ці кватэру ў Вілейцы. Т. (8-029) 7612851.
- Дом з усімі выгодамі: газ, вада, каналізацыя, у р-не вёсак Мянюткі, Цюрлі, Рагазы, Камсамольскага парку. Т. у Маладзечне 75024, (8-029) 6480990.

МЯНЯЮ

- 1-пакаёвую кватэру ў Смаргоні на Маладзечна. Т. у Маладзечне 75445.
- 3-пакаёвую кватэру (73 м², р-н "Зеніт") на добраўпарадкаваны дом у Вілейцы. Т. у Мінску (017) 2910374.
- Дом на 3-пакаёвую кватэру з даплатай. Т. у Вілейцы 58125.

НАЙМУ

- **КВАТЭРУ** ў Маладзечне, тэрмінова. Т. (8-029) 7602061.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **"МУЛЕН РУЖ"** пракат вясельнай і вячэрняй моды. Вэлюм у падарунак. Вяночкі, ручнікі. Т. у Маладзечне 39293, (8-029) 6339293.
- Вясельна-вячэрні салон "Надзея". Вялікі выбар. Маладзечна, вул. Будаўнікоў, 15а (Дом быту). Т. 67877, (8-029) 7739308.
- Вясельны салон "Раксалана". Новая калекцыя. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. (8-029) 7654640.
- Вясельны **ПРАКАТ ЗОІ ІВАНАЎНЫ** прапануе вялікі выбар вясельных і вячэрніх сукенак. Сукенка для маці нявесты і вясельныя аксесуары – бясплатна. Т. у Маладзечне 50825.
- Салон "Кацярына" прапануе вясельныя і вячэрнія ўбранні. Т. у Маладзечне 54587, (8-029) 6307319.
- Вясельна-вячэрні **САЛОН "МІЛЭДЗІ"**. Вялікі выбар убранняў і аксесуараў. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 30 (р-н СШ №7); тэл. 77382, (8-029) 7729148.
- У памяшканні міні рынку "1000 дробязяў" адчыніўся вясельны салон "Нявеста". Запрашаем! Маладзечна, вул. Драздовіча, 1.
- **ВЯСЕЛЬНА-ВЯЧЭРНІ ПРАКАТ**. Вялікі выбар. **РАСПРАДАЖА** па цане пракату. Т. у Вілейцы 55513, (8-029) 6655513.

ФОТАЗДЫМКА

- Рэстаўрацыя фотаздымкаў. Т. у Маладзечне 31414, (8-029) 7731414.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

- 1С: Прадпрыемства (пакет праграм). Усе паслугі. Т. (8-029) 7697566.
- Выканаю чарцяжы і графічную частку да любой кантрольнай, курсавой і дыпломнай работы. Т. у Маладзечне 64544.
- Камп'ютэрныя курсы "Спецыяліст". Т. (8-029) 7697566.
- Пракат гульнявых прыставак "Sony PS", "Sega DC", пракат відэамагнітафона, электрадрылі. Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379.
- **ПРЫВАТНАЯ ПРАЛЬНЯ ў ВІЛЕЙЦЫ** з аказаннем усяго спектра паслуг. Чакаем вас: вул. Чапаева, 2, 1 паверх (жаночы інтэрнат завода "Зеніт"). Свід. №870 ад 19.11.2003 г. Т. у Вілейцы 54274, (8-029) 7718814.
- Рамонт швейных, скарняжных машын, авярлокаў. Т. у Маладзечне 64737.
- **РАМОНТ ХАЛАДЗІЛЬНІКАЎ**. Выезд на дом. Гарантыя. Пасв. №690259548 Мінаблвыкан. ад 24.09.2003 г. Т. у Вілейцы 54869, 51656.
- Рамонт **ЭЛЕКТРАРУХАВІКОЎ**: пыласосаў, дрыляў, электрарубанкаў і г.д. Якасць. Нізкія цэны. Гарантыя. Т. (8-029) 7728489.
- Страхаванне ўсіх відаў, абавязковае страхаванне транспарту. Т. у Маладзечне 77277 (з 9.00 да 22.30).
- **ЦЫРУЛЬНЯ "МАГІЯ" (ГАСЦІНІЦА "МАЛАДЗЕЧНА", 1 ПАВЕРХ, БЕЗ ВЫХАДНЫХ)**. Мужчынская і жаночая залы. Афарбоўка броваў і вейкаў. Цэны памяркоўныя, пастаянным кліентам скідкі! Т. у Маладзечне 74856.
- Урокі, пераклады, кантрольныя па англійскай і нямецкай мовах. Т. у Маладзечне 54280.
- Фундамент, кладка, зруб, дах, адздзелка. Т. у Маладзечне 34961, (8-029) 7681948.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Ліст ацынкаваны. Форма аплаты любая. Т. (8-029) 6650588.
- Блокі г/с Смаргонь. Дровы. Дастаўка. Т. у Маладзечне 66534.

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- Трактар Т-25 (прычэп, акучнік, культыватар, плуг, навясны пагрузчык), 2300 у.а., торг. Т. у Мядзеле 33473.
- **ТРАКТАР МТЗ-82**, 1992 г.в., у добрым стане. Т. у Маладзечне 40095, 40840.

БЫТАВУЮ ТЭХНІКУ

- Авярлок, швейную машыну. Гарантыя. Дастаўка. Т. у Маладзечне 64737.
- Газавыя пліты "Брэст", мадэль 1457, б/у, у добрым стане, нядорага. Т. у Вілейцы 57040.
- Пральны аўтамат, хадункі, прыгункі, вясельная сукенка, дублёнкі, халадзільнік. Т. у Вілейцы 58125.
- Пральную машыну новую; аўтамабільны тэлевізар новы; электрачайнік на 1,5 л, новы. Т. (8-029) 7795924.

МЭБЛЮ

- **МЭБЛЮ РБ**. Матрацы. Дастаўка. Ліц. № 260 РВК да 23.08.2007 г. Т. у Вілейцы 53829, (8-029) 6313007.
- **МЭБЛЯ РБ ПАД ЗАКАЗ**. Кухні, шафы-купэ па індывідуальным праекце. У тым ліку крэдыт 10,5% гадавых. Дастаўка. Зборка. Т. у Вілейцы 56382, (8-029) 6656382. Ліц. №245 Вілейскага РВК 6.08.2002-6.08.2007. Ліц. №05264 БДААБАН 14.10.2002-14.10.2007.
- Мяккі куток у добрым стане, 200 у.а. Т. у Вілейцы 57491, (8-029) 7759730.
- Секцыю "Заслаўе", "Іпуць", мяккія куткі, канапу-ложкі, тахты, спальні, ложкі 1,5- і 2-спальныя, шафы 2- і 3-дзверныя, дываны – усё у добрым стане, нядорага. Т. у Вілейцы 57040.
- Стол кухонны, новы, з табурэткамі. Т. у Маладзечне 65556.

ЖЫВЁЛУ

- Кабылу племянную, рабочую, 10 гадоў. Т. у Вілейцы 74421.
- Сярэднеазіяцкая аўчарка, шчаняты. Т. у Мядзеле 50661.
- Шчанятаў пароды карлікавы пудзель, масці абрыкос. Т. у Маладзечне 74717, 74171.
- Каня, 5 год, карову, 8 год. Т. у Маладзечне 21557.

ІНШАЕ

- Гульнявыя прыстаўкі "Sony PS". Вялікі выбар дыскаў. Дастаўка. Т. у Маладзечне 65018, 66211.
- Аксесуары да мабільных, СЗУ, АЗУ і інш. Т. (8-029) 7609041.
- Ванну чыгунную, стальную 1,5 і 1,7 м; аксесуары да мабільнага тэлефона. Т. (8-029) 6271629.
- Ванну чыгунную, 170 см, б/у, добры стан. Т. (8-029) 6523090.
- Зруб 8х9 з дахам, 1250 у.а. Т. у Вілейцы 42349, (8-029) 7679855.
- Калекцыя кароткахвалевых радыёпрыёмнікаў і магнітол лямпавых і транзістарных "Казахстан", "Ішым", "Рыга", "Акіян", VEF і інш. Т. у Маладзечне 95099 (Анатоль).
- Каляску-джып, б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 60863, (8-029) 7658219.
- Камплект спадарожнікавага TV. Т. (8-029) 7628477.
- Камп'ютэр, танна. Т. (8-029) 6564585.
- Камп'ютэр новы і б/у. Гарантыя. Куплю няспраўныя. Т. (8-029) 7741956.
- **КАЦЁЛ АЦЯПЛЯЛЬНЫ** К-С-ТГ-12,5А (газ, цвёрдае паліва). Т. (8-029) 6319537.
- **МАБІЛЬНЫ ТЭЛЕФОН** "Сіменс", "Матарола", "Нокія" ад 35 у.а. Т. у Маладзечне (8-029) 7602061.
- Муку жытнюю Скідзель, з трэцікале Скідзель. Танна. Т. у Маладзечне 63924, (8-029) 6561592.
- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Маладзечне 70656, (8-029) 6221376.
- Сістэму спадарожнікавага тэлебачання. Дапамагу з устаноўкай. Т. у Вілейцы 53924, (8-029) 7792311.
- Сістэму спадарожнікавага TV (65 каналаў+Eurosport), лічбавая якасць, гарантыя, дапамога ва ўстаноўцы. Т. (8-029) 7076653.
- **СОТАВЫ ТЭЛЕФОН** ад 30 у.а. Т. (8-029) 7766920.
- **СОТАВЫ ТЭЛЕФОН** ад 35 у.а. Т. у Маладзечне (8-029) 6849657.
- **СПАДАРОЖНІКАВУЮ АНТЭНУ. ШМАТ КАНАЛАЎ РУСКАМОЎНЫХ, СПОРТУ, ВІДЭАКЛІПАЎ. Т. (8-029) 7627898.**
- Шклопакеты пластыкавыя нямецкія (вокны ПВХ). Нядорага. Устаноўка. Жалюзі. Сайдынг ПВХ. Сценавыя панэлі ПВХ. Т. (8-029) 6850232, (8-029) 7030232.
- Тэлефон АОН "Русь-27" PRO, гарантыя, сертыфікат, цана ад 16 у.а., камплектуючыя для АОНаў (карпуса, платы). Шукаю партнёраў для рэалізацыі АОНаў. Т. (8-029) 7097426.

КУПЛЮ

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- Дакументы на трактар Т-25 ці трактар, нядорага. Т. у Вілейцы 51692.
- **МТЗ**. Т. у Мінску (017) 5035104, (8-029) 7793056.
- Трактар МТЗ-80-82; фаркоп да "Опель Кадэт" універсал. Т. у Вілейцы 53453 (пасля 18.00).

ІНШАЕ

- **АНТЫКВАРЫЯТ, ФОТААПАРАТЫ, ГАДЗІННІКІ**, грамафоны, **АБРАЗЫ, МЭБЛЮ**, фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542, (8-029) 6564854.
- **АНТЫКВАРЫЯТ**, манеты да 1917 г., знакі. Т. (8-029) 7602061.
- Дошку, брус, прафнасціл, блокі г/с. Т. (8-029) 6291938.
- Бульбу буйную, буракі сталовыя, моркву, капусту, цыбулю. Т. (8-029) 6877017.
- Д/а станкі. Фрэйзер. Рэйсмус. Т. (8-029) 6739759.
- Дошку абрэзную. Т. у Маладзечне 66042, (8-029) 6366042.
- Дошку неабрэзную 22 і 40 мм (сасна, елка). Т. у Маладзечне 60741, (8-029) 6408231.
- Кацёл на цвёрдым паліве, чугун (200 м²), дзверы правыя і левыя, рамку заднюю да МТЗ-80 УК. Т. у Маладзечне 32828.
- Лес іглістых парод дыям. 14-24 см. Вывезу сам. Т. у Маладзечне 98795, 30521, (8-029) 7615157.
- Манеты, знакі, медалі, фарфор, гадзіннікі і інш. старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 67397, (8-029) 7693157.
- **СОТАВЫ** тэлефон (магчыма няспраўны). Т. (8-029) 7764214.
- **СОТАВЫ** тэлефон, магчыма нерабочы. Т. у Маладзечне 54087.
- Чэкі "Жыллё". Т. у Маладзечне 61948, (8-029) 7051466.

з самага папулярнага профілю (Германія) REHAU ад вытворцы
пластыкавыя **ВОКНЫ** са шклопакетамі
зімой дзешавей
афармленне крэдыту
выраб за 1 дзень
Сертыфікат адпавед. № BY/122 03.1.1 П 0039 ад 30.12.2003 г.
Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 143, пак. 325. Тэл. (01773) **74022**, (8-029) **6769826**.

Прадаюцца
дошкі для падлогі
вагонка
дошкі абрэзныя.
Тэл. (01773) 90215.

Найди дешевле!!!
Компьютеры, комплектующие, периферия, **бумага, канцтовары**
Нужны региональные представители.
Т. в Молодечно 68539, (8-029) 7611268.
Т. в Вилейке 58017.
Т. в Ошмянах 22341, 21126.
Т. в Минске 2430153.

металічныя дзверы
Т. (01773) 66394, (8-029) 7657682.

УП «Аксаміт М» патрабуюцца кваліфікаваныя швачкі. Праца ў адну змену. Зарплата звыш 150 тыс. руб. Т. (01773) **71187**.
У магазіне па адрасе: **Маладзечна, вул. Касманаўтаў, 13 прадаецца пража** для вязкі шкарпэтак па цане 1500 і 3500 руб. за 1 кг.
Здаюцца плошчы ў арэнду. Т. (01773) **71314**.

СТРОИТЕЛЬНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ПРИГЛАШАЕТ НА РАБОТУ на объектах в г. Минске
КАМЕНЩИКОВ
ЗАРПЛАТА от 400 тыс. руб.
Тел. 8-029-622-10-75 (017) 296-38-75

Прадаём любы **жалезабетон.**
Тэл.: **(01773) 65676** (з 9.00 да 16.00), **64323** (з 16.00 да 21.00).

НЕВРОЛОГИЯ. Консультация и лечение заболеваний позвоночника (радикулиты, люмбоишалгия и т.д.), сосудистые заболевания головного мозга, мигрень. *Выезд врача на дом в неотложных ситуациях.* Наблюдение и контроль состояния здоровья пациентов. Доступные цены, гибкая система скидок, любая форма оплаты. Минск, ул. Революционная, 14, каб. 9. Тел.: (017) 2669560.
Лиц. Минздрава РБ №2860-ЛМ ад 21.10.2003-21.10.2008 г.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Запрашаюцца ў Мінск будаўнікі ўсіх спецыяльнасцяў, дарожнікі, вадзіцелі, токары. Жыллё. Зарплата ад 500 тыс. і вышэй. А таксама швачкі і прадаўцы – 300 тыс. руб. Т. (8-029) 7789178.
- Запрашаем на работу будаўнікоў, вадзіцеляў, апрацоўшчыкаў, сантэхнікаў, швачак, прадаўцоў і інш. спецыяльнасцяў. Мінск. Жыллё. Т. (8-029) 6260612.
- Кузаўшчыкі, маляры-падрыхтоўшчыкі для працы ў Расіі. Т. у Вілейцы 58086.
- Маскоўскай будаўнічай арганізацыі патрабуюцца рабочыя будаўнічых спецыяльнасцяў, align="left"разнарабочыя. Даецца жыллё, харчаванне, рэгістрацыя. Ліц. №394, СТК ад 14.08.2000 г. Т. (8-029) 6252560.
- Рабочыя усіх будаўнічых спецыяльнасцяў, разнарабочыя. Пасв. №500200465. Т. (8-029) 7641945, (8-029) 7085274.
- Работа для жанчын. Навучанне + аклад + працэнт. Т. (8-029) 7781827.

ШУКАЮ РАБОТУ

- Юрыст (мужчына) з вопытам работы, дыплом БДУ, шукае работу. Т. у Маладзечне 60459.

ІНШАЕ

- Патрэбна прапіска для двух чалавек. Т. у Вілейцы 57765.

Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска)
Кошт на месяц 2460 руб.
Падпішыся!
Індэкс 63369 (ведамасная падпіска)
Кошт на месяц 7380 руб.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ МАЛАДЗЕЧАНЦАЎ

Даверыце тайну жанчыне?

Дзмітрый Дорах, тэхнолаг:
— Усё залежыць ад жанчыны. У мяне ж ад іх тайнаў няма. Мяркую, што жанчыны не могуць захаваць тайну. Яны балбатлівыя і абавязкова каму-небудзь раскажуць, напрыклад, сяброўцы.

Валянцін Цішко, школьнік:
— Не ўсялякай. Даверу каханай дзяўчыне. А таксама маці – гэта чалавек, якому давяраеш усё. Лічу, што лепш трымаюць тайну мужчыны Жанчыны часцяком пускаюць плёткі. Я ў гэтым упэўніўся на асабістым вопыце.

Ігар Ігнаценка, прадпрымальнік:
— Гледзячы якую тайну. Асабістую даверу толькі жонцы. Мы пражылі з ёй 23 гады, і я давяраю ёй усё. Сам таксама заўсёды трымаю тайну. Дарэчы, разбалбатаць яе можа як мужчына, так і жанчына.

Сяргей Мішчук, інжынер-механік:
— Даверу. Сваёй спадарожніцы жыцця. Стрымае чалавек тайну ці не, залежыць ад яго характару. Але захоўваць яе можна навучыцца. Калі даверыш каму-небудзь тайну, а яе раскажуць, тады будзеш больш уважліва ставіцца да даверанай табе тайны.

Падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

■ НАДВОР'Е

Мінск	21.2	22.2	23.2	24.2
ападкі (на працягу сутак)				
тэмпература,°С днём	-1	-2	-1	-6
ноччу	-3	-4	-2	-6
атмасферны ціск, мм	748	736	728	736
хуткасць ветру, м/сек	5	4	3	4

Вільня	21.2	22.2	23.2	24.2
ападкі (на працягу сутак)				
тэмпература,°С днём	0	-2	-2	-4
ноччу	0	-5	-1	-9
атмасферны ціск, мм	752	738	738	744
хуткасць ветру, м/сек	5	5	4	2

Гараскоп 23 – 29 лютага

Авен (21.03–20.04)

Вы будзеце валодаць прыцягальнай сілай, а гэта не можа не адбіцца на вашых прафесійных дасягненнях. Можна брацца за любыя пачынанні і не сумнявацца ва ўласнай кампетэнтнасці. Але памятайце, што рэзкасць і ўладнасць – не вашы спадарожнікі на дадзены перыяд. Вы ж не хочаце спатыкнуцца ад нечаканага галавакружнага поспеху і страціць смак перамогі?

Цялец (21.04–21.05)

Размяшчэнне зорак у гэтым перыядзе, хутчэй за ўсё, адаб'ецца на вашым жаданні пабыць сам-насам, весці аскетычны лад жыцця і зменшыць колькасць кантактаў з людзьмі. Як ні дзіўна, але гэта будзе вельмі дарэчы і вельмі гарманічна ўпішацца ў ваша жыццё, а таксама дапаможа справіцца з віруснымі захворваннямі гэтага халоднага зімовага перыяду.

Блізняты (22.05–21.06)

Жыццё здасца вам шматабяцаючым, вы поўныя аптымізму і пазітыўных мар. Вы адчуваеце, што можаце дасягнуць ўсяго, да чаго імкняцеся, і толькі ўласныя страхі могуць перашкодзіць ажыццявіць узвышаныя мэты. Аднак ігнараванне маральных прынцыпаў можа стварыць уражанне, што вы той, на каго нельга разлічваць, і да таго ж надта балбатлівы і разліковы.

Рак (22.06–23.07)

Вам будзе падабацца, калі на вас звяртаюць увагу, і вы будзеце адчуваць унутраную неабходнасць у прызнанні. І калі навучыцца ўмела ўпраўляць сваімі пачуццямі, людзі будуць цягнуцца да вас за дапамогай. Тэма кар'еры найбольш поўна і гарманічна можа раскрыцца менавіта ў гэты перыяд. Абвострацца інтуіцыя, фантазія і разуменне патрэбы душы чалавечай.

Леў (24.07–23.08)

Перыяд абяцае мноства кантактаў па рабоце, у рамках штодзённых абавязкаў. Паўсядзённая праца – крыніца важнай інфармацыі для Ільвоў. Час таксама спрыяльны для сацыяльнага ўзвышэння. Паездкі будуць звязаныя з імкненнем зрабіць кар'еру і прасунуцца па службовай лесвіцы. Перыяд абяцае вязенне ў каханні і асабістых адносінах.

Дзева (24.08–23.09)

Уменне выказваць сваё меркаванне і мець уласны пункт погляду па ўсіх пытаннях стане для вас галоўнай тэмай дадзенага перыяду. Магчымы падарожжы, якія будуць нейкім чынам звязаныя з кар'ерай. Тэмы кахання і грошай будуць цесна пераплятацца. Магчыма, вы атрымаеце ў спадчыну ці выйграеце ў латарэю вялікую суму грошай.

Шалі (24.09–23.10)

Вам як паветра будзе неабходна ўхваленне другіх людзей, у тым ліку і каханага, адносіны з якім развіваюцца цалкам гарманічна. Праўда, вельмі моцная захопленасць тэмай кахання можа негатыўна адбіцца на заяўленых жыццёвых мэтах і ўскладніць адносіны з начальствам. Шлюб, заключаны ў гэты перыяд, будзе заснаваны на добрых адносінах.

Скарпіён (24.10–22.11)

Дома вялікая верагоднасць нестандартных сітуацый. Звярніце ўвагу, у якім стане знаходзяцца быт і ўсё, што з гэтым звязана, бо калі не ўзяцца за дамашнія праблемы самому, то розныя клопаты зацягнуць вас яшчэ на больш доўгі тэрмін. Вы адчуваеце адзінокасць і тугу па забавах. Прычым, колькі б ні было ў вас дзяцей, мужоў (жонак) і каханак, вам усё роўна будзе нечага не хапаць.

Стралец (23.11–21.12)

Найбольш камфортна вы будзеце адчуваць сябе ў дамашняй абстаноўцы, у зносінах з блізкімі. Тэма дома і сям'і будзе цікавіць вас, а зносіны з бацькамі прынясуць нямала пазітыўнай інфармацыі. Аўтарытэт сваякоў будзе станоўча ўздзейнічаць на ваш светапогляд. Вы, у сваю чаргу, удзеліце больш часу і сродкаў тэме здароўя вашых блізкіх.

Казярог (22.12–20.01)

Вы будзеце схільныя да пастаяннага саперніцтва, спрэчак і канфрантацыі з навакольнымі, якія будуць літаральна знемагаць ад вашага ціску і непрадказальных паводзін. Больш за ўсё гэта адчуюць вашы сваякі ці сям'я. Упэўненасць і надзейнасць вы займееце праз якое-небудзь партнёрства. Адзінокія Казярогі могуць уступіць у шчаслівы шлюб.

Вадалей (21.01–19.02)

Тэма работы вельмі прыцягвае вас, да таго ж выконваеце яе вы з ахвотай. Дамашнія будуць здзіўлены вашай празмернай ахайнасцю і педантычнасцю. Заклапочанасць грашовымі пытаннямі навядзе вас на думку ўступіць у шлюб па разліку, дзеля грошай і надзейнасці. Шлюб абяцае быць моцным, калі партнёр падзяляе вашу сістэму каштоўнасцяў.

Рыбы (20.02–20.03)

Ёсць рызыка грашовых страт у гульнявой сферы. Многа грошай і сіл пойдзе на ўцехі і задавальненні. Разаральнымі ў фінансавым плане стануць і пачатыя ў дадзены перыяд любоўныя адносіны. Удзяліце больш увагі пытанням здароўя, правільнага харчавання і гігіены, бо стомленасць і вяласць можа негатыўна адабіцца на знешнасці.

Кніга для абітурыента

Мінск, 16 лютага. У найбліжэйшы час у Беларусі будзе выдадзена «Настольная кніга абітурыента».

Адпаведны дапаможнік распрацаваны і падрыхтаваны да друку Рэспубліканскім інстытутам кантролю ведаў Міністэрства адукацыі Беларусі. У гэты даведнік будуць ўключаны нарматыўныя дакументы і метадычныя ўказанні па правядзенні цэнтралізаванага тэсціравання, адзінага экзамену і ўступнай кампаніі ў цэлым, а таксама ўзоры тэставых заданняў і асаблівасці запаўнення бланкаў тэстаў. Апроч таго, можна будзе азнаёміцца з правамі і абавязкамі ўдзельнікаў тэсціравання. Ужо распрацаваны матэрыялы для цэнтралізаванага тэсціравання па рускай і беларускай мовах, матэматыцы, фізіцы, распрацоўваюцца — па хіміі, біялогіі, англійскай і нямецкай мовах.

Згодна з новымі правіламі прыёму ў ВНУ, уступныя экзамены як і раней будуць праходзіць ў два патокі: у дзесяць вядучых ВНУ — з 2 па 8 ліпеня, у астатнія ВНУ — з 18 па 24 ліпеня.

Вольга АСІПЕНКА, БелаПАН.

Чытайце праз тыдзень:

- **Сённяшні дзень Лоска.** Слаўнага места ў гісторыі Беларусі. Горад першадрукарства, затым – мястэчка. Сёння – вёска. Чым жыве Лоск? Якія дзьмуць вятры на Замкавай гары? Аб гэтым аповяд Марыны Сліж.

2x2 GSM сеть салонов сотовой связи «ДВАЖДЫ-ДВА»
ДЖИНС
МТС GSM Мобильные ТелеСистемы официальный дилер
с 20 февраля по 10 апреля
подключись и получи ПОДАРОК
микроволновую печь
пылесос
видеокассету
утюг
фотоплёнку
музыкальный CD
1000 подарков
Молодечно Адреса наших салонов
○ Притыцкого, 4 (магазин «Витязь» до 20.00), тел.: 70146, (8-029) 7729663
○ В. Гостинец, 159 (развлекательный центр «Галактика»), тел.: (8-029) 7728401
○ Б.Хмельницкого, 26а (АСБ «Беларусбанк»), тел.: 66935, (8-029) 7662955
Вилейка
○ 17 Сентября, 32 (АСБ «Беларусбанк»), тел.: 53652, (8-029) 7086911
Свид. №600170022 от 16.07.2003 г.

Зробім інфармацыйныя стэнды, прысвечаныя 60-годдзю вызвалення Беларусі.
Вывескі. Рэклама.
Тэл. (01773) 71045, тэл./факс 74831.

Арганізацыя купляе пастаянна лес-кругляк іглістых парод.
Тэл.: (01773) 52781, (8-029) 6314460.

КВУП «Маладзечанскі завод металавырабаў»
Рэстаўрацыя дыскаў аўтамабільных.
Апрацоўка і афарбоўка металаэфектнымі палімернымі фарбамі.
Т. (01773) 77802, (8-029) 6788437.

Торговый дом «Молодечномебель» на Либаво-Роменской
В лучших традициях классики
модульные системы
наборы корпусной мебели
спальни
Подлежит обязательной сертификации. Лиц № 226 Маладзечанскі ГВК ад 22.01.2003.
Из более чем 70 модулей Вы можете с помощью компьютерного подбора собрать любую композицию для жилой комнаты, спальни, кабинета и прихожей. В продаже имеется новая коллекция мягкой мебели из натуральной кожи собственного производства и мебель других производителей РБ. Молодечно, ул.Либаво-Роменская, 83а. Тел.:51881, факс 54874.

ЗАО «Зенит-Техсервис» приглашает на работу: токарей, фрезеровщиков, оптиков-шлифовщиков, оптиков-полировщиков, наладчиков вакуумных установок. Миграционных карт не требуется. Оплата сдельная от 500 у.а. Общежитие предоставляется. Адрес: 143400, Московская обл., Красногорск, ул. Ленина, 5 Б. Тел.: 5618731, 5618958, 5638000 (факс).

Рэгіянальная газета

Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227 ад 19.08.2003 г. Выдавец ТАА «Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета».

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёну і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Аб'ём 5 друкарскіх аркушаў фармату А2.
Тыраж 9600 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу – цана свабодная. № 8 (461) 20.2.2004. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ.
222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. № 599. Падпісана ў друк у 13.00 19.2.2004

Наш адрас: **222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.** Тэлефоны/факс: (01773) **6-96-67**, **5-38-41** (рэклама), **5-07-99**
E-mail: regionnews@promedia.by, http://regionnews.promedia.by

Прыём дробных аб'яў

Маладзечна Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. **69667**, **53841**.
Вілейка вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. **55284**.
Вілейка вул. 17 Верасня, 30, пошта. Тэл. **55233**, **55539**.
Смаргонь вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». Тэл. **33077**.
Смаргонь вул. Танкістаў, 1, аддзяленне сувязі №2 Смаргоні. Тэл. **22211**.
Чысць вул. Зялёная, 4, магазін «Канцкласік». Тэл. **99172**.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: **Астравец** – 01591, **Ашмяны** – 01593, **Валожын** – 01772, **Вілейка** – 01771, **Маладзечна** – 01773, **Мінск** – 017, **Мядзел** – 01797, **Смаргонь** – 01592

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета», УНН 600288444